ಖಾಯಂ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ನೌಕರರು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದು ರಜೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತೇಜನವಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಗಳಿಸಲಾರದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ನೆರೆಯ ರಾಜ್ಯವಾದ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವೇತನ ತರುವ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಯಸುವವರಿಗೆ ಐದು ವರುಷಗಳ ವೇತನರಹಿತ ರಜೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಅವನ್ನು ಹತ್ತು ವರುಷಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಯೋಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವೇತನದ ಹುದ್ದೆ ಗಳಿಸಿದ ನಂತರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರಿಗೆ ಈ ತರದ ನೌಕರರು ಮರಳುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಪಡೆದವರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಿದೇಶಿ ಗಳಿಕೆಯೂ ಹರಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಯುಕ್ತ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವೂ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡ ಮತ್ತು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ವೇತನ ರಹಿತ ರಜೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹಾರ್ನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ (ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು):- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಛೇರ್ಮನ್:- ಈಗ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ:- ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕುಳಿತು ಕೇಳೋಣ ಅಂದರೆ ಕೋರಂ ಇಲ್ಲ. ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ಮಿನಿಮಮ್ ಕೋರಂ ಬೇಕು. ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೋರಂ ಬರಲಿ. ಒಂದು ಘಂಟೆ ಕಾಲ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ.

ಶ್ರೀ ಹಾರ್ನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ:- ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭೆಯನ್ನು ಅರ್ಧ ಘಂಟೆ ಕಾಲ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ.

ಛೇರ್ಮನ್:- ಸಭೆಯನ್ನು ಅರ್ಧ ಘಂಟೆ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ.

(ಸದನವು ಪುನಃ 3.30 ಗಂಟೆಗೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಾದರು)

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜನಗರ):- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಸಮಗ್ರ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಈ ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆ. ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ಚಿಂತನೆ ಆರಂಭ ಆಗಬೇಕು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರನ್ನೂ ಸಹ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇಡೀ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಯುವ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು,

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು, ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಗಳ ಮುಖಂಡರುಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ, ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಲೇಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಪ್ರಭಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಮಹತ್ತಗವಾದಂತಹ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಹೆಸರುಗಳು, ರಾಜಭವನ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಶಾಹಿಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು ಇದೆ ಈ ಒಂದು ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ನನಗಂತೂ ಇದು ಸರಿ ಕಾಣಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು , ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅಪಾರವಾದಂತಹ ಗೌರವವಿದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವರನ್ನು ದೂಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದಲ್ಲ. ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಒಪ್ಪಿ, ನಂತರ ಅವರನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಕರಯತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿ ಗೌಡ್ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್:- ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರೇ, ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ, ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದ್ದೀರಿ, ಇಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅಫೇರ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸದನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ? ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಏನು ? ಈ ಸದನ ನಡೆಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರು ಅವರ ಛೇಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇರಬೇಕು ? ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಕೂಡುವವರಿಗೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಗೆ. ಏಕೇದರೆ ನಮಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಾವು ಇರಲೇಬೇಕು. ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೋರಂ ಇರುವುಟಲ್ಲ ಎಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ನಾವು ಮುಂಜಾನೆ ಬಂದವರು ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಇರಲೇಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಏಕೆ ? ಇದು ನಾನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅವರು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾಗೆ, ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಏಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ? ಇದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಕೇಳಬೇಕು. ಇದು ತಮಗೂ ಕೂಡ ಅಗೌರವ ತರುವಂತಹ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹಚ್. ಏಕಾಂತಯ್ಯ:- ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ 39 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:- ಯಾವ ಯಾವ ಸಚಿವರು ಯಾವ ಯಾವ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿದ ವ್ಹಿಪ್ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ. ಸಚೇತಕರಾದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ಚಾಟಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇಧಿನಬ್ಬ:- ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ:- ನಾನು ಇಂದು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ, ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ಗೌಡ:- ಈ ಒಂದು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ

ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸೌಧ ಬಿಕೋ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತು ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನ ಓದದೇ ಏನಿಲ್ಲ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಲವತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಇವೊತ್ತು ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ಹಾಜರಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ದೇಶದ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ಖಂಡಿತ ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಇದು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಇದು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸರಕಾರ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಸದನವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಿ, ಕೋರಂಗಾಗಿ ನಾವುಗಳು ಸದಸ್ಯರು ಯಾರಿದ್ದೇವೆ ಅವರಿಗಾದರೂ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳ ರಜೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯ:– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮೂಲಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಇವರನ್ನು ವಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಇಂತಿಂಥ ಐದು ಜನರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಅರಣ್ಯರೋದನವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡರು, ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಗೌಡರು, ಇದಿನಬ್ಬರವರು ಮುಂತಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್:– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಛೇಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಟೂರ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಮಗೂ ರಜೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಕೂಡ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಈ ತರಹದ ವರ್ತನೆ ಏಕೆ? ನಾನು ಕೂಡ ಸಚೇತಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ರೂಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಯಾರೂ ಹೇಳುವವರು ಕೇಳುವವರು ಇಲ್ಲವೆ? 175 ಜನ ರೂಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಇದ್ದು, ಇವರು 20 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ, ಅವರುಗಳು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಏಕೆ ಇರಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ:- ಮಾನ್ಯ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಇಲ್ಲಿ ನಾವೇ 10 + 15 ಜನರು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತೇವೆ. ನಾವುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳಗ್ಗಿನಿಂದ ಸಂಜೆಯುವರೆಗೆ ಕಾವಲುಗಾರರ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ಕ್ಯಾಪ್ಟಿವ್ ಕೋರಂ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ:– ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದವರು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಹಾರ್ನಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ:– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯನ್ನು ಬಹಳ ಸಾರಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಂಥ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದಂಥ

ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್:– ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಉತ್ತರವಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ...

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯ:– ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಇಷ್ಟೇನೆ. ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ:– ನಮ್ಮ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಹುಸಿನಗೆಯನ್ನು ಸೂಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮುಖವನ್ನು ಗಂಟು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯಗುಣ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕೊ ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗಂಭೀರತೆ ಕೋಪ, ನಗು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಒಂದು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಎಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೋ, ಅಷ್ಟೇ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಇರಬೇಕೆಂದು ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರ ನಿಯಮಿತ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಗಳೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವ್ಹಿಪ್ ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಿಂಥವರು ಇಂತಿಂಥ ದಿವಸ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇವರು ಬಾರದಿರಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಒಂದೊಂದು ಖಾತೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಎಲ್ಲೋ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿ.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನಮ್ಮ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಪಾಟೀಲರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಬಾಂಡೇಜನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ, ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ದಯಮಾಡಿ ತಾವೂ ಅಷ್ಟೇ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು ಬರೀ ಹುಸಿನಗೆಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ.

SIR AZEEZ SAIT:– I was listening to Hon'ble Member Sri Y. K. Ramaiah. He is a Senior seasoned M.L.A., All the Ministers need not be there. If one Minister is there, it is enough. It is the question of joint responsibility. ಅದರಲ್ಲೂ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ಸಚಿವರು ಒಬ್ಬರಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. 40 ಜನ ಸಚಿವರಿದ್ದರೂ 40 ಜನ ಕುಳಿತರೂ ಡ್ರೈವರ್ ಒಬ್ಬನೇ ಬಸ್‌ಗೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ:– ಅಜೀಜ್ ಸೇಠರು ಹೇಳಿದ್ದು ಇಷ್ಟೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೂ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ ಇವರೊಬ್ಬರನ್ನೇ ನಂಬುವುದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರೊಬ್ಬರಿದ್ದರೆ

ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನೀವೇಕೆ ಅದನ್ನು ಅಪಾರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಶಹಭಾಷ್ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್.

ಶ್ರೀ ಹಾರ್ನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ:– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ರಾಮಯ್ಯನವರು ನನಗೆ ಸಿಟ್ಟಾದರೂ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾಗ ಮೇಲೆ ನಾನು ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡುವುದು ಹೇಳಿ. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಾವು ಸಿಟ್ಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡರು ಮತ್ತು ತಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೇಳಲು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಏನೂ ವಸ್ತುವಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಲೇಬೇಕು. ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಇನ್ಯಾವುದಕ್ಕಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನೀವು ಮಾತಾಡುವಾಗ ಎದುರುತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಇರಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಎದುರುತ್ತರ ಕೊಡುವವರಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಘರ್ಷಣೆ ಪ್ರತಿಘರ್ಷಣೆ ಇದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಜಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸಚೇತಕರು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಇವಕ್ಕೇನಾದರೂ ರೆಮಿಡಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ದಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮುಂದುವರೆಸಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ:– ಇದಕ್ಕೆ ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರ ಇದೆ, ಅವರೆಲ್ಲ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ಈಗಲೇ ನಲವತ್ತಾಗಿದೆ ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು 75 ಮಾಡುತ್ತೀರ, ಬೇಡ, ಸಾಕಾಗಿಹೋಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹಾರ್ನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ:– ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮನಸ್ಸಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲ ನಡೆಯೋಣ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :– ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್‌ರಂಥವರು ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಚಿವರಾದರೆ ಆಸ್ತಿನೇ. ಅದನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುವಂಥದ್ದಲ್ಲ. 5 ವರ್ಷಗಳ ಹೋರಾಟದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೊರಗಿರುವುದು ನಮಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ದುಃಖವೇ ಒಳಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್:– ನಾನು ಹೊರಗಿರುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಿತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣು ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಒಂದೊಂದು ಖಾತೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಐದನೆಯವನಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ಅದು ನಿಜ, ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥವರು ಒಳಗಿದ್ದು, ಯಾರು ಒಳಗಿರಬಾರದಿತ್ತು ಅವರೆಲ್ಲ ಹೊರಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಶೋಭೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಏಕೆ ಆ ಮಾತು ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಸಾಕಾಗಿಹೋಗಿದೆ.

ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಜೋರಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನೀವು ನೇರವಾಗಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದಂಥ ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲನೇ ಸಾರಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಡಲಿ. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪೀಠ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿಂತ ಎತ್ತರವಾದಂಥ ಪೀಠ, ಮತ್ತು ಈ ಸದನ ಇಡೀ ಸಮಗ್ರ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸದನ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು 40 ಆದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, 180 ಆದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ,

ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ನಮ್ಮದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ, ತಕರಾರಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗಳು ಅವರು ಸಕ್ಕರೆಗಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಈರುಳ್ಳಿಗಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಗಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಬದನೆಕಾಯಿಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲಿ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಗಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ನಮ್ಮದು ತಕರಾರೇನೂ ಇಲ. ನಮ್ಮದು ತಕರಾರು ಎಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕಂಥ ಈ ದೊಡ್ಡ ಆನೆಗಾತ್ರದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಏನಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಅಗೌರವಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಗೌರವ ಮಾಡಿದಂತೆ. ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಡದುಕೊಂಡು ಕಾರು, ಬಾರು ಮನೆ ಮಠ, ಗೂಟ, ಗೂಟದ ಕಾರು ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು.......

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಏಕಾಂತಯ್ಯ:– 800 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಮೇಲೆ ಕಂಟೆಸ್ಸಾ ಕಾರೇ ಆಗಬೇಕು. ಬೇರೆಯದು ಇವರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮಗೆ ದೇವರು ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಿದ. ನೀವೇನಾದರೂ ಆ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟಕ್ಕೇನಾದರೂ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ನಾನು ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸಿದ್ದೆ. ಆದರೂ ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ನಿಮಗೆ ಸುದೈವ, ದೇವರ ದಯೆ ಇದೆ ಎಂದು. ಆ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಿಕ್ಕಿ, ನಿಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆ ಸಿಗದೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ನರಕಯಾತನೆ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಅದು ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿಯವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಆ ಕಾಲದಿಂದ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಪ್ಪಟ ಮಾದರಿಯ ಶತಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ನಾನೇನು ಅವರನ್ನು ದೂಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಲು ಎಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲ. ನಾನಂತೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಈ ಸರ್ಕಾರ ಉರುಳಬಾರದು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಉರುಳುವುದಕ್ಕೆ ಭಾರಿ ಸಂಚೀ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ . ಇದು ಬಹಿರಂಗ ಸತ್ಯ. ಅದರಲ್ಲೇನು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಮಾತಲ್ಲ. ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ನೇರವಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ. ನಂತರ ಯಾವ ರೀತಿ ತಾವು ಕಟುವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೊ ಹೇಳಿ. ನಂತರ ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರು ಸದನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಶಾಸಕರು ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ತಾವು ಪತ್ರಕರ್ತರರನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಶಾಸಕರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ತಮಗೆ ಇದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಈ ಸದನದ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ತಾವು ಸದನ ಮುಗಿಯುವ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸದನಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಸದನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನ ಅದನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡಾದರೂ ಇವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಬುದ್ಧಿ ಬರುವುದಾದರೆ ಬರಲಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರು ಇಲ್ಲ, ಯಾರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಈಗ ಇರುವವರೂ ಹೊರಟುಹೋಗಿ. ನಾವು ಖಾಲಿ ಕುರ್ಚಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ನೋವಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ನೋಡಿದ್ದೀರಿ ನಾವು 11 ಗಂಟೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಎದ್ದು ಹೋಗಿ ಎನ್ನುವವರೆಗೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಎನ್ನುವವರೆಗೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಆ ರೀತಿ ನಮಗೆ ಈ ಸದನ ಎಂದರೆ...

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಏಕಾಂತಯ್ಯ:- ಎತ್ತಿ ಹಾಕುವವರೆಗೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಿನಾಥ ಆರ್. ಸಾಂಡ್ರಾ:- ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಅವಾರ್ಡ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯ:- ಅವಾರ್ಡ್‌ಗೋಸ್ಕರ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ಇದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಪಾಪ, ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ಬಂದಿರುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಅದನಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿರಬೇಕು. ನಾನಾಗಲೀ, ಸಿಂಧ್ಯರವರಾಗಲೀ, ಏಕಾಂತಯ್ಯನವರಾಗಲೀ, ಬಾಬಾಗೌಡರಾಗಲೀ, ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿಯವರಾಗಲೀ ನಾವು ಕೆಲವರು 11 ಗಂಟೆಗೆ ಬಂದರೆ ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ಎದ್ದು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಹುಶಃ ತಾವು ನನ್ನ ಹಾಜರಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು. ಒಂದು ದಿನ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಗೈರು ಹಾಜರಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ:- ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವರು ಅದೇ ರೀತಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಗಂಟೆಯಿಂದ 6 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ದಿವಸ ರಜಾ ಹಾಕದವರೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್‌ರವರ ಮುಲತಾಯಿ ಘೋಷಣೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:- ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೂ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ನಾನು ಇದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಪದ್ಧತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಚಿಂತನಾಶೀಲರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಬಿಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಶಾಸಕ ಮಾಡಿದ ಇದ್ದರೂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿಯವರ ಕಾಲದಿಂದ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಮಗ್ರವಾದಂತಹ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಧೀಮಂತ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಪರಂಪರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಗ್ರವಾದಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆಂಗಲ್‌ನವರ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನಿಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮುಕ್ತಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೃದಯಬಿಚ್ಚಿ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಒಬ್ಬ ಧೀಮಂತ ಶಕ್ತಿವಂತ ಆಡಳಿತಗಾರ ಆಗ ಅಧಿಕಾರ ಹೇಗೆ ಹೋಯಿತು ? ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವತ್ತಿನ ದಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಧೀಮಂತ ಶಕ್ತಿ ಅವರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಸಹ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅವರ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಚಿತ್ರ, ಶಿಲ್ಪಿಗಳು ಅದನ್ನು ಬರೆದು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸದನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಂತಹ, ನಾವು ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಚಿತ್ರ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತದೆಂದು ನಾನಂತೂ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯೂ ಇದೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮೋದನೆಯೂ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿಯವರು ಅವರ ಒಂದೊಂದು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ

ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ಸಂಶಯವಾಗಿದೆ. ಯಾವ್ಯಾವ ಶಕ್ತಿಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಾವು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆನ್ನತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಇವೆ, ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ, ಯಾರೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದರೂ ಕೆಲವು ಲಾಭಗಳು, ಶಕ್ತಿಗಳು, ಏನಿವೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಮರ್ದನ ಮಾಡಿ, ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ತಂದು ನಾನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಚಿಂತನೆ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಚಿಂತನೆಗೆ ಅನೇಕ ಅನುಮಾನಗಳು ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭದ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಚಿವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಅಪ್ಪಟ, ಕೆಲವರು ಹಿರಿಯ ಸಚಿವರು ಇದ್ದಾರೆ; ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಮಾನ್ಯ ಕಾರನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದಂತಹ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಹವರು. ಆಮೇಲೆ ಶಾಸಕರೆಲ್ಲಾ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದದ್ದೇ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ.

ಮತ್ತು ಅವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿ, ಅವರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದಾಗ ಸಹಜವಾಗಿಯೂ ಮೊದಲನೇ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಸಚಿವರುಗಳಾಗಿದ್ದಂಥ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು, ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿಯವರು, ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಇತಿಹಾಸ, ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಇದೆ. ಮೊದಲನೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚಿಸಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಎರಡನೆ ಬಾರಿ ಯಾವಾಗ ದೊಡ್ಡ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ರಚಿಸಿದರೋ ಆಗ ಟೀಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾದರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿಯವರು ಮೊದಲನೆಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ರಚಿಸಿದಾಗ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ 'ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿಯವರು ಬಹಳಷ್ಟು ಚಿಂತನ ಮಾಡಿ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಒಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು' ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಅಭಿನಂದನೆಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಪುನಃ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದಾಗ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿಯವರು ಅಷ್ಟೇ ಟೀಕೆ, ಅಪವಾದಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾದರು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖಾತೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಪವಾದಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾದರು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 5-6 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಂತೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಮಂತ್ರಿಯಾದವರ ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದಾಂಶ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರಬಾರದು, ಅವರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜರಡಿಯಾಡಿಸಿ ಅಪ್ಪಟವಾಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬ ಭಾವನೆ ನನಗಿತ್ತು. ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನದು ಮತ್ತು ಈಗಿನದು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 40 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆಂಬುದು ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೊದಲನೇ ಕಂತು ಎಂದು 10 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು, ಎರಡನೇ ಕಂತು ಎಂದು ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದಂಥವರು, ಒಳ್ಳೆಯವರು ಯಾರಿದ್ದಾರು, ಅವರನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕಂಥ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬಾರದಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾಗೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲವಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇವೊತ್ತು ತಮಗೆ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಶಕ್ತಿಗಳು ಇವರನ್ನು ಸುತ್ತುವರೆದಿವೆ, ಇವು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಗ್ರಹಗಳಿದ್ದಂತೆ. ಗ್ರಾನೈಟ್ ಲಾಬಿಯ ಶಕ್ತಿ, ಅಬ್ಕಾರಿ ಲಾಬಿಯ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನೆಲಗಳ್ಳರು. ಈ ರೀತಿ ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಚಂದ್ರನನ್ನು ಗ್ರಹಗಳು ಸುತ್ತುವರಿದಂತೆ ಇವರನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದಿವೆ. ಇವು ಯಾವ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಇವರ ಕುತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿವೆ. ಇವರು ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸೋಲು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆನ್ನುವುದು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಡಾ: ಪ್ರೇಮಚಂದ್ರಸಾಗರ್‌ರವರನ್ನು ಲತ್ತೂ ಕರೆದು ಮಂತ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಕುಲಬಾಂಧವರೆಲ್ಲರೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು ನೀಡಿ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಕೊನೆಗೂ ಅವರಿಗೊಂದು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿಯವರು ಕೊಟ್ಟರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಭವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ತದನಂತರ ಅವರಿಗೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೂ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ವಿರಸ ತಲೆದೋರಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡುವ ಬದಲು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ? ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಂಟಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯ. ಆದುದರಿಂದ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಕಳಕಳಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮಗೇನೂ ಅಗೌರವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರನ್ನೆಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಯಾವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೋ ತೆಗೆದುಬಿಡಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದು, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೆದರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೇನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆರೋಪಣಾ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ, ಇವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಕಾಲೆಳೆಯುತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯವಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಾವು ಸಿಲುಕುತ್ತೀರಿ.

4.00 ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:- ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಇವತ್ತೇ ಮುಗಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣ 1956ರಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿದ್ದಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿ ಇದು ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟವೇ ನಡೆಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಯಿತು. ಇವತ್ತು ನಾವು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು, ಜಿ. ಎ. ಹಳ್ಳಿಕೇರಿಯನ್ನು, ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿಯವರನ್ನು, ಅನ್ನದಾನಪ್ಪ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ, ಗೋಪಾಲಗೌಡರು, ವಾಲಿ

ಚೆನ್ನಪ್ಪನವರುಗಳನ್ನು ನೆನೆಯಬೇಕು. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದರು. ನಂತರ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಮಹಾಪುರುಷ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸುರವರು ನಾವು ಅವರನ್ನು ನೆನೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಮೈಸೂರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಿತು, ಮೈಸೂರಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸುರವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನತಕ್ಕ ನಾಮಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀರಣದ ಪ್ರಥಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಹಿಂದ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ದಿವಂಗತ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ, ಮಂತ್ರಿಕರಣ, ಶಕ್ತಿಕರಣ, ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಂತ್ರ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಈ ನಾಡಿನ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ.

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್‌ರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಬೇಕು, ಇಡೀ ಭಾರತದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಸ್ವರ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ನಾವೇ, ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನ್ಯಾಯ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕಲ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕವಾದದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನಾಯಕ್:- ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್‌ರವರು ಇಂದು ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸುರವರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದ್ದಾಗ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಇವರು ಸಿಡಿದೆದ್ದರು. ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್, ಗುಂಡೂರಾವ್, ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಜನರು ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ಇವತ್ತು ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಆನತ್ತೆ ಸಾಯಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರು, ರಘುಪತಿಯವರು ಮತ್ತೆ ಗುಂಡೂರಾವ್‌ರವರು ಸಿಡಿದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಅವತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ 'ಐ', ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಕಡೆ ಇದ್ದೆನು. ನಂತರ ದೇವರಾಜ ಅರಸನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದರು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ಪಾಪ ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು:- ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು, ಸಂಜೆ ಒಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.- ನಾನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂಜೆ ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನಂತೆ. ಅವರಲ್ಲಿಗೂ ಮೂರು ಜನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಹೋದರು. ಮೊದಲು ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರನ್ನು ಉರುಳಿಸಿದರು, ನಂತರ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರನ್ನು ಉರುಳಿಸಿದರು. ಈಗ ಮೊಯ್ಲಿಯವರನ್ನು ಉರುಳಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೀರ? ಆದುದರಿಂದ ಬೇರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡ. ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಕೂಡದು. ನಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಉಸಿರು ಇರುವವರೆಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅಪಸ್ವರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಯಾವುದೇ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅತ್ಯಂತ ಆದ್ಯ

ಕರ್ತವ್ಯ. ನಮ್ಮ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ 1956ರಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಏನಾಗಿದೆ. 1956ರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡಿಗರು, ಅಂದರೆ 3 ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಇದ್ದೆವು. ಈಗ ಬರುಬರುತ್ತಾ ಸುಮಾರು 5 ಕೋಟಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ 5 ಕೋಟಿ ಜನರು ಯಾವ ರೀತಿ ಆದರು ಎಂದರೆ, ಹೊರನಾಡಿನಿಂದ ಅಂದರೆ ಕೇರಳ, ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳ್ನಾಡಿನಿಂದ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 1 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ವಲಸೆ ಬರುವುದಾದರೆ, ಭಾಷಾವಾರು ನೀತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧ, ಜೊತೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಹೊರಗಿನಿಂದ ವಲಸೆ ಬರುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯದಿದ್ದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರೇ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಅಸ್ಸಾಂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ಏನನ್ನೇ ಹೇಳಲಿ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವವರು, ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಗಳ ಮುಖಂಡರು, ಚಿಂತಕರು ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೇರಳವಾಗಲೀ, ಆಂಧ್ರವಾಗಲಿ, ತಮಿಳ್ನಾಡು ಆಗಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಹೋದಂಥ ಜನರು ಇಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾಂನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಮಡಿಕೇರಿ ಗತಿ, ಕೊಡಗಿನ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಈ ರೀತಿ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಈ ವಲಸೆಯ ರೋಗ ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲೆಮೂಲೆ ಮುಟ್ಟಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಿತಕ್ಕೆ, ಕನ್ನಡಿಗರ ಹಿತಕ್ಕೆ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಇದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಆದೀತೆಂಬ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮವರಿಗೆ ನಿವೇಶನವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಉಸಿರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗಾಳಿಯೂ ಸಿಕ್ಕದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರು, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಗಡಿನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರು. ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದರೆ ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚ 16 ಆಣೆ ಕನ್ನಡದ ಕಾಸರಗೋಡು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಚಿಂತನೆ ಇತ್ತು. ಇವತ್ತು ಕೇವಲ ಕಾಸರಗೋಡು ಅಲ್ಲ. ಇಡೀ ಮಂಗಳೂರು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದೇನೋ ಎಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಾಮರಾಜನಗರದ ಪಕ್ಕದ ತಾಳವಾಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಹೊಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ಬಗ್ಗೆ, ಆದವಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲಾ ನೆಲಗಳೂ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಉಳಿದಿವೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಇವರನ್ನು ಹೊರಗಿನವರೆಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರೂ ಈ ಜನರನ್ನು ಹೊರಗಿನವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅವರಲ್ಲೂ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ; ತ್ರಿಶಂಕು ಸ್ವರ್ಗವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೂ ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವವರೂ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲ, ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ನೂರಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾ, ಅವರು ದೊಡ್ಡ ನರಕಯಾತನೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಗಡಿನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಚಿಂತನೆ ಏನು? ಗಡಿನಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಗಡಿನಾಡಿನ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದ ಪಾರನೇ ದಿನವೇ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿನಾಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ, ಈ ಗಡಿಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಚಿಂತನೆ ಇಲ್ಲ. ಗಡಿನಾಡನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ಚಿಂತನೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಲ್ಲ.

ಈ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ನಾವು ಸಮಗ್ರವಾದ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಏನಾಯಿತು; ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಗೋಸ್ಕರ ನಿರಂತರ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಿತು. ಸಮಗ್ರ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಹೋರಾಟದ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಲೋಕಸಭೆಯ ಹೊರಗಡೆ ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಯಾರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕು, ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚಿಂತನೆ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಾಳವಾಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಹೊಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ಬಗ್ಗೆ, ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ, ಅದ್ವಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ, ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಿಯೋಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾದ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಏನಾಗಿದೆ ಇವತ್ತು. ನಾವು ಆಡಳಿತ ಕನ್ನಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಆಡಳಿತ ಕನ್ನಡ ಎಲ್ಲಿದೆ ? ಮೊನ್ನೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದರು. ಆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿಶ್ವನಾಥ್‌ರವರು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ವಿಶ್ವನಾಥ್‌ರವರಿಗೆ ಆ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಅವರು ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಗಲುರಾತ್ರಿ ಓಡಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಂಥ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ, ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವಾದಂಥ ಸುದ್ದಿ. ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಗೆ, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ. ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ದರ್ಜೆಯ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅಲ್ಲೇ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಗೌರವ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಮಾನ್ಯ ವಿಶ್ವನಾಥ ಬರಬಹುದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬರಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ದರ್ಜೆಯ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಅಲ್ಲಿಂದ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ, ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟು ಹಣ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು? ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ನೀವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಗೌರವ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಸಮ್ಮೇಳನ ಮುಗಿದು ನಾಳೆ ವಿಧಾನಸೌಧಕ್ಕೆ ಹೋದ ನಂತರ, ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ನಾಮಫಲಕಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಡಾಂಬರ್ ಬಳಿಯುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದವರು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು. ನಾನು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಸಮಯದಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ನಾಮಫಲಕಕ್ಕೂ ಡಾಂಬರ್ ಹಚ್ಚಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಾಳೆಯವರೆಗೂ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಒಂದನೇ ತಾರೀಖು ನಾನೇ ಬಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅವರೇ ಹೇಳಿ, ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರನೇ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಾವು ನಾಮಫಲಕಕ್ಕೆ ಡಾಂಬರ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ಚೌಡರೆಡ್ಡಿಯವರು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ನಾವು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಖುಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರಾಗಲಿ, ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಗೆಯವರಾಗಲಿ, ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರಾಗಲಿ ಇವರೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಸ್ಥರು. ಇವರು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಇವರು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ನೋಡಿ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲೂ ತಾವು ಬರುತ್ತೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನನಗಂತೂ ಬಹಳ ಖುಷಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರ ಬಗ್ಗೆ, ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಗೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ, ಮೊನ್ನೆ ಚೌಡರೆಡ್ಡಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಏನೋ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಮಾನ್ಯ ಚೌಡರೆಡ್ಡಿಯವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅಪಾರವಾದಂಥ ಒಂದು ಚಿಂತನೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ಇವರಿಗೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೆಲವು ಬಗ್ಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿಯೇ ನನಗೆ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಬೇಕೆಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:– ಏಕೆಂದರ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ? ಒಳ್ಳೆಯ ಖಾತೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಗೃಹಖಾತೆ ಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:– ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ಅವರು ಯಾವ ಇಲಾಖೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ತಮಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಸೆ ಇತ್ತು. ಅದರಲ್ಲೇನು ಹಿಂದುಮುಂದು ಇಲ್ಲ. ಇದು ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಲಿಂಗಪ್ಪ:– ಇನ್ನು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ನನಗೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ......

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನಾಯಕ್. ಇವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೋಟಮ್ಮನವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಭೂಷಣ. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾವ್ಯಾರೂ ಹೇಳಿದವರಲ್ಲ. ನೀವು ಸದನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ತಮ್ಮ

ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ನೋಡಿದಾಗ ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ತಾವು ಮೊದಲಿಗರು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡರೂ ಸಹ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇಡೀ ನಮ್ಮ ಗುಂಪೆಲ್ಲ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದ್ದೆವು.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು:- ಮಂತ್ರಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಸಂತೋಷ.....

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ನೀವು ನೀವೇ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ? ಕರಿಯಣ್ಣ, ನೀವೂ ಮಂತ್ರಿ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರ ಗತಿ ಏನು ? ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರಾದ ವಿಶ್ವನಾಥ್‌ರವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಾಮಫಲಕಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಡಾಂಬರು ಬಳಿಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಓದಿದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಓದಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಈ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನ ನಂತರ ನಾನೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲ್ಗಡೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿದೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಡಾಂಬರ್ ಬಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಮಾತು ಇಲ್ಲ. ಬರೀ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಒಂದು ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿಯೇ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು, ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಾನು ಹರಿದು ಬಿಸಾಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸದನ ಯಾವುದು ಇದೆ ಈ ಸದನದಿಂದ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಗ್ರ ಆಡಳಿತ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ಈಗ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ, ಆಗಿದೆಯೆ ? ಸಂಪೂರ್ಣ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಆಡಳಿತ ನಡೆದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಯಾವಾಗಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಈ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿ ಏನು, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬೆಳೆದಿದೆ, ಜಿಲ್ಲಾವಾರು, ತಾಲ್ಲೂಕಾವಾರು ಪ್ರತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರ ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಡೋಂಗಿ, ಬುರುಡೆ ಎಂಬ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾದ ಗಂಭೀರವಾದ ಚಿಂತನೆ ಇದ್ದರೆ, ಆಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೆ, ಹೃದಯವಂತಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಸೊರಗಿದೆ. ಅದು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯಷ್ಟು ಚೈತನ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ ಬಗ್ಗ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೊನ್ನೆ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಕೊಡವ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಿಗೇ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಕಾಡೆಮಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳು ಇವೆಯಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಸಂಗೀತ ಅಕಾಡೆಮಿ, ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ – ಇಂಥ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳು ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಜಟಕಾಗಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಾಸು ಇಲ್ಲ.

ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದ್ದಾರಲ್ಲ, ಪಾಪ ಕರೀಮ್ ಖಾನ್ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಜಟಕಾ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು

ಸಾರಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು. ಅವರಿಗೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅಕಾಡಮಿಗಳಿಗೆ ಅದು ನಾಯಿ ದೊಡ್ಡಿಗಿಂತ ಕಡೆ. ಅಕಾಡೆಮಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಪಂಡಿತರ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು? ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಈ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಏಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ? ನನ್ನ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಹಣ ಇಲ್ಲ, ಕೈ ಇಲ್ಲ, ಕಾಲು ಇಲ್ಲ, ನಿರ್ಜೀವ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಇದೆಯೇ? ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಾಹನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಡೀ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳನ್ನು ಕಾಲು ಕಸದಂತೆ ಕಾಣುವ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ. ಏನು ಸ್ವಾಮಿ? ಮೇಲೆ ಮೂರನೇ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಾಲಿ ರೂಮ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಹಳೇ ಡಕ್ಕೋ ಮಾಡೆಲ್ ಕಾರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ. ಯಾವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ? ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಮುಖಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಅತ್ತಕಡೆ ಬಿಸಾಕಿ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದು ಬಿಟ್ಟು, ಏಕೆ ಬೇಕು? ಇಂತಹ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಿಗೆ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದಮೇಲೆ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳು ಏಕೆ? ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಲಾವಿದನಿಗೂ 500 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಸಾಶನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲ; ಮೂರು ಕಾಸೂ ಇಲ್ಲ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ನಾಟಕ ಆಡಿಬಿಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಹಾರ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಈ ಹೊಸ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಾಡಿದಿರಿ ಪಾಪ ಇವರ ಗತಿ ಏನು? ಮಿಕ್ಕ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳನ್ನು ಈಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ ಹಣೇಬರಹ ಅಷ್ಟೇ. ಸರ್ಕಾರ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಅಕಾದೆಮಿಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ, ಗೌರವ ಬರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಯಾವಾಗ ಈ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಿಗೆ ನೀವು ಅಗೌರವ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಅಗೌರವ. ಯಾವಾಗ ಅಗೌರವ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಇದು ಚಿತ್ರ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ, ಸಂಗೀತಗಾರರಿಗೆ, ನೃತ್ಯಗಾರರಿಗೆ, ಕವಿಗಳಿಗೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀವು ಅಗೌರವ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಚನೆ, ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಮಂಡನೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ನೀತಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು, ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ನೀತಿಯೇ ಇಲ್ಲವಂತೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಂದು ರೀತಿ ಇದೆ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ನೀತಿ. ನಿರೂಪಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅರ್ಥ ಇದೆ. ನಿಜ, ನೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಏನು ನೀತಿ ಇದೆ? ಏನಾದರೂ ನೀತಿ ಇರಬೇಕಲ್ಲ? ಇನ್ನೂ ನೀತಿ ನಿರ್ಧಾರ ಆಗಿಲ್ಲ. 1956ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀರಣವಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ನೀತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡಮಿ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ರಂಗಭೂಮಿ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೈಭವವಾಗಿ ಮೆರೆದ ರಂಗಭೂಮಿ. ವರದಾಚಾರರು. ಪೀರ್ ಸಾಹೇಬರು, ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯ್ಡು ಅವರು, ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣನವರು, ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಣಗಿ ಬಾಳಪ್ಪ ಇವರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಾಟಕ

ಕಂಪೆನಿಗಳು ಇದ್ದುವು. ಇವು ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿವೆ? ರಂಗಭೂಮಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದರು, ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ರಾಜರಾಣಿಯರಾಗಿ ಮೆರೆದಂತಹ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದರು ಇವತ್ತು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಎತ್ತಿ, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಎಂತಹ ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಗಳು ನೆಲ ಕಚ್ಚಿವೆ. ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಉಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣನವರ ನಾಟಕದ ಕಂಪೆನಿ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ–ಆಂಧ್ರ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದು ಸಾವಿರಾರು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ತಂದ ಗುಬ್ಬೀ ಕಂಪೆನಿ ಇವತ್ತು ನೆಲಕಚ್ಚಿವೆ.

ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯನವರ ಕಂಪನಿ ನೆಲಕಚ್ಚಿದೆ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯ್ಡು ಅವರ ಕಂಪನಿಯು ಇಲ್ಲ. ವರದಾಚಾರ್ ಕಂಪನಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದರ ಗತಿ ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ? ಅವರು ನಿಜವಾಗಲೂ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಬೀದಿ ಪಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ನೀವು ಮಾಸಾಶನ ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಐದು ಜನ. ತಮಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದೇರೀತಿ ನೀವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಐದೈದು ಜನರಿಗೆ ಅಂತ ಓಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಕ್ಯಾಂಡಲ್ ಬ್ಯಾಟರಿ ಹಾಕಿ ಹುಡುಕಿದರೂ, ಜಾಹೀರಾತು ಕೊಟ್ಟು ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಒಬ್ಬ ಕಲಾವಿದನೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಎಂತೆಂಥ ಕಲಾವಿದರು ಇದ್ದರು ಎಂದರೆ, ಒಳ್ಳೆ ವೆಂಕಟಾಚಲಯ್ಯ ಎನ್ನುವವರು ಆಂಜನೇಯನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅದ್ಧೂರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದಂಥವರು ಇವತ್ತು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕಬಸವರಾಜು ಎನ್ನುವವರು ಕೃಷ್ಣನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಬಂದರೆ ಕೃಷ್ಣನೇ ಬಂದ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಜನ ಕಾಲಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರು. ದೊಡ್ಡ ಬಸವರಾಜು ಎಂಬುವರು ಶಕುನಿ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಶಕುನಿಯೇ ಬಂದ ಎಂದು ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಮರಾಜು ಅರಸ್ ಎನ್ನತಕ್ಕವರು ಘಟೋದ್ಗಜನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಕಲಾವಿದರು ಇವತ್ತು ನೆಲ ಕಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ಕಂಪನಿ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಿದೆ? ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಂಪನಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವೇ ಇದೆ; ಚರಿತ್ರೆ ಇದೆ. ಈ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸತಕ್ಕಂಥ, ಚೈತನ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ಮನಸ್ಸು ನಿಮಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ರಂಗ ಭೂಮಿಯ ಅವಸಾನವಾದರೆ ಇದು ಸರಿಯೇ? ತಮಗೆ ಒಂದು ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ, ಗುಬ್ಬ ವೀರಣ್ಣನವರ ಕಂಪನಿಗೆ ಆಗಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ಬಂದು ಒಂದು ಗಂಟೆಕಾಲ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಎಂ. ಸಿ. ಮಹದೇವಸ್ವಾಮಿಯವರ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ರಾಜಾವಿಕ್ರಮ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡುವಾಗ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ಬಂದು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅಂಥ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳು ಇವತ್ತು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ನಾವು ಏನು ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ? ಸುಮ್ಮನೆ ನೀವು ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಮಫಲಕ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನೀವು ಚೈತನ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಆರಾಧನೆ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದ್ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ನೋವಾಗಿದೆ.

ಛೇರ್ಮನ್:– ಇನ್ನೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ಜನ ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ಆಯಿತು, ನಾನು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೇಗ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು, ಪತ್ರಿಕಾ ಅಕಾಡೆಮಿ. ನಮ್ಮ ಪತ್ರಕರ್ತರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಚಿಂತನೆ ಇದೆ. ಪತ್ರಿಕಾ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹುದ್ದೆ ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಫೀಸಿನ ಕೆಳಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಇದೆ. ಪತ್ರಿಕಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗಮನವೇ ಇಲ್ಲ. ಸದಸ್ಯರೂ ಇಲ್ಲ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬೀದಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಪತ್ರಿಕಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಮೇಲೆ ಇದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಕಸ ಹೊಡೆದ ಹಾಗೆ ಮೂಲೆಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಕಾರ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಅವರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಪಾಪ. ಈ ರೀತಿ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಈ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳು ಏಕೆ ಬೇಕು ? ಪತ್ರಿಕಾ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಇದ್ದರು; ಖಾದ್ರಿಶಾಮಣ್ಣನವರು ಇದ್ದರು. ಅದಾದನಂತರ ನಮ್ಮ ಹರಿಕುಮಾರ್ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಅದಾದನಂತರ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂಥ ಪತ್ರಕರ್ತರು ಇದ್ದಾರೆ, ಇವತ್ತು ಅವರುಗಳನ್ನು ನೆನೆಯಬೇಕು. ಏಕೆ ನೀವು ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ? ಏಕೆ ಅವರನ್ನು ನೀವು ಸೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ? ಇದು ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಮಾಡುವಂಥ ತೀವ್ರ ಅಪಚಾರ; ತೀವ್ರ ಅಗೌರವ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

4.30 ಪಿ.ಎಂ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬನವರು, ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಾದರು) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಾರಣ. ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ, ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಬೆಳಣಿಗೆಗೆ, ಕಿಂಚಿತ್ತು ನನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ದಂಡಿಸಿದ್ದೇನೆ; ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ, ನಾನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವವರೇ ಗತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ನಟರನ್ನು, ಕೇಳುವವರೇ ಗತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆ, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ, ಬೀದಿ, ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ, ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬೂಟ್ಸ್ ಏಟು, ಲಾಠಿ ಏಟು ಎಲ್ಲಾ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಉತ್ಸಾಹ, ಅಭಿಮಾನ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿ ನನ್ನನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ಹಾಕದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಿಮಾಲಯ ಟಾಕೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ, ಶಕ್ತಿಯುತವಾದಂಥ, ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರಸ್ತೆ, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಚೈತನ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಚ್ಚರವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಸೌಂದರ್ಯವಾಗಿ, ಸುಂದರವಾಗಿ, ಆನಂದವಾಗಿ ನೋಡತಕ್ಕ ಚಿತ್ರಗಳು ಇದ್ದುವು. ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಚಿತ್ರಗಳು, ಅಸಭ್ಯ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು, ಎರಡು ಅರ್ಥ ಬರತಕ್ಕ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು, ಹೊರಗಿನ ತಾಂತ್ರಿಕ ವರ್ಗ, ನಿರ್ಮಾಪಕರು ಹೊರಗಿನವರು – ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಕನ್ನಡದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಚಿತ್ರಗಳು ಇವತ್ತು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಉದ್ಯಮ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಸುತ್ತುವುದು, ಹಾಡುವುದು. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂಥ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಲ್ಲ. ಇವತ್ತು, ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರು ಇಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರ ಕೊನೆಯ ಚಿತ್ರ, ರಂಗನಾಯಕಿ; ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಾನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಆ ರಂಗನಾಯಕಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ

ಚಿತ್ರ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಆ ದೃಶ್ಯ ನಮಗೆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿದ್ದೇವೇನೋ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ರಂಗನಾಯಕಿ ಕಥೆ, ಒಂದು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಕಥೆ.

ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ನಾಟಕದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕು.ರಾ. ಸೀತಾರಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತು, ಅವರನ್ನು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಡೀ ರಾಮಾಯಣವನ್ನೇ ಒಬ್ಬಗೇ ಕವಿ, ರಾಮನ ಅವತಾರ ಎಂದು ಕೊನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಎಂತಹ ಒಂದು ಕವಿತ್ವ, ಎಂತಹ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ; ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಿದೆ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಣಗಾಲ್ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಎಂಥ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಗಂಡು ಸಾಹಿತಿ. ಇವತ್ತು ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾವು ನೆನೆಯಬೇಕು. 'ಶ್ರೀಗಂಧ ನಾಡಿನ ತಂಗಾಳಿಯಂತೆ' ಇದು ಎಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಎಷ್ಟು ಸೊಗಸಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಇಂಥ ಒಂದೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು. ಇವತ್ತು ವಿಜಯನಾರಸಿಂಹ, ಸೋರಟ್ ಅಶ್ವತ್, ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಜನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥವರು, ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥವರು, ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥವರು, ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಜನ, ನೂರಕ್ಕೆ 80 ಜನ ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದಿವಾನಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ, ರಮಾದೇವಿಯವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಾವು ಕೇಳಿರಬಹುದು. ರಮಾದೇವಿ ಎಂಬುವರು ಒಂದು ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿ ಹೊರಗಡೆ ಬಂದರೆ, ಆ ಚಿತ್ರದ ಮೇಲೆ, ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರುಗಳು, ಗಂಡಸರುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಅವರು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚೈತನ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ರಂಗ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ತಾವು ರಚನೆ ಮಾಡಿ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ತಾವು ಶಕ್ತಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಆ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗ, ಬೆಳೆದ ಚಿತ್ರರಂಗ ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಗ್ರವಾದಂಥ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಇಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಟುಡಿಯೋಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಭಿಮಾನ್ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಎಂತಹ ನಟ, ಇವತ್ತು ನಾವು ಅವರನ್ನು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸುಮಾರು 400 ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮೀರಿಸಿ, ಗಿನ್ನಿಸ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಮಾಡುವಂಥ ಒಬ್ಬ ಚಿತ್ರನಟ. ಅವರು ಮೂಲೆಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೀರ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅನೇಕ ನಟರು, ಕಲ್ಯಾಣ್‌ಕುಮಾರ್, ಉದಯಕುಮಾರ್, ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಅದ್ಭುತವಾದಂಥ, ಶಕ್ತಿಯುತವಾದಂಥ, ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರು.

ಜಿ. ವಿ. ಅಯ್ಯರ್‌ರವರು, ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರರಂಗ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪರಭಾಷಾ ಚಿತ್ರಗಳ ಧಾಳಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮರಾಠಿ, ಮಲಯಾಳಂ, ಕೊರಿಯ, ಹಿಂದಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಭಾಷೆಗಳು ಇವೆ ಆ ಭಾಷೆಗಳ ಚಿತ್ರಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ.

ಛೇರ್ಮನ್:– ಜೀವ ಹೋದರೂ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ತಮಿಳುನಾಡಿನವರೂ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಿನಾಥ್ ಆರ್. ಸಾಂಡ್ರ:– ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುವ ಜನ ಯಾರೂ

ಇಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಭಾಷೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಕುದುರೆ ಎನ್ನುವವರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಾಂಡ್ರಾರವರು ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಕುದುರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ? ಅದಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕು. ನೀವು ಹೇಳಿ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಲು ನಿಮಗೆ ತಾಕತ್ತು ಇದೆಯೇ ? ಇಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಮಲಯಾಳಂ, ಗುಜರಾತಿ – ಎಲ್ಲಾ ಪರಭಾಷೆಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಗುವವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಭಾಷೆಯ ಚಿತ್ರಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಛೇರ್ಮನ್:– ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿದರೂ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವವರು ಹುಡುಕಿದರೂ ನಮಗೆ ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಿನಾಥ್ ಆರ್. ಸಾಂಡ್ರ:– ಬಾಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಥಿಯೇಟರ್ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಜನಗಳೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು ದಿವಸಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು:– ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಛೇರ್ಮನ್‌ರವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಇದಿನಬ್ಬರವರನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ.

ಛೇರ್ಮನ್:– 1978ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಏಕಾಂತಯ್ಯ:– ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಇದು ಉಪಾಯವೆ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ನನಗೆ ಸಮಯ ಕೊಡಬೇಡಿಯೆಂದು ಅಲ್ಲ. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವೇನೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ತಮಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಇಟನಬ್ಬರವರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಿನಬ್ಬರವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಇದೆ. ಕನ್ನಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಇದ. ಅವರ ಮನೆಗೆ ನಾನು ಹೋದಾಗ ಅವರು ಒಬ್ಬರು ಸನ್ಯಾಸಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋದ ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಿಯ ಸೌಂದರ್ಯ ನೋಡಿದಾಗ ಒಂದು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರು. ಪೆರದಾಲ, ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣರೈ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಕಾರಂತರವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿಗಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಬೀದಿಬೀದಿಯಲ್ಲಿ, ರಸ್ತೆರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಿನಬ್ಬನವರ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರ ಕವಿವಾಣಿಯನ್ನು ಅವರು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಮೇರು ಅದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕೇಳಬೇಕು ಅನಿಸುತ್ತವೆ, ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಆನಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಆ ಪೀಠದಲ್ಲಿ

ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗೌರವವಿದೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇನೆ, ಮೆಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಒಂದು ರೀತಿ ಭಾವಪರವಶರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ಇದೆ. ಪರಭಾಷೆ ಚಿತ್ರಗಳ ಧಾಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಹಣ ಪರಭಾಷೆಯವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಪರಭಾಷೆ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಮನೋರಂಜನೆ ತೆರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಭಾಷೆ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ತಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಲೇಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥವರು ಸರ್ಕಾರ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಐಪಿಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಭಾಷೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 80ಭಾಗ ಐಎಎಸ್, ಐಪಿಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕನ್ನಡೇತರರು ಇರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದವರೇ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಂತಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 10 ವರ್ಷ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಅವರಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯ ಬೇಕು. ಪಾಟೀಲ್ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಇವತ್ತು ಜಿ. ನಾರಾಯಣ್‌ರವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರು. ನಾವು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಚೈತನ್ಯಪೂರ್ಣಶಕ್ತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ.........

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:– ತಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕು. ಇನ್ನೂ 10–20 ಜನ ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ನನಗೆ ಇನ್ನೊಂದು 25 ನಿಮಿಷ ಬೇಕು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಕವಿತೆಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಹೋಗದೆ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೇ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ:– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 4–45 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಕವಿತೆ ಕೇಳಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನನ್ನ ಕವಿತೆ ಅಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರು ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಐಎಎಸ್, ಐಪಿಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಕನ್ನಡ ಅಲ್ಲದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯಲೇಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಯಾರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದವರೇ ಆಗಿರಬೇಕು, ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಮಣ್ಣಿನ ಮಕ್ಕಳಾಗಿರಬೇಕು. ಅವರಿಗೇ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ

ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನೂರಕ್ಕೆ 80 ಭಾಗ ಕೇಂದ್ರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವೂ ಹೊರಗಡೆಯವರಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಹೊರಗಡೆಯವರ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಪಾತ್ರೆ ತಿಕ್ಕತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಆಗಬಾರದು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆದಾಗಲೇ ಅಸ್ಸಾಂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಗಂಟೆಯನ್ನು ನಾನು ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ ವರದಿ ಬಂದು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಆಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಎಲ್ಲಿದೆ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಆದರು. ಅವರು ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಒಂದು ಉಪಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಬಂದಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಸರ್ಕಾರ. ಆಮೇಲೆ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಬಂದರು. ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ ವರದಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ. ಆ ವರದಿಯನ್ನಾದರೂ ನಮಗೆ ತೋರಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ. ತಾವು ಜಾರಿಗೊಳಿಸದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಆ ವರದಿಯನ್ನಾದರೂ ತೋರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ:- ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಮತ್ತೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ಸ್ ಏನಿವೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನೌಕರಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿ ಎಂದು ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಆಯಿತು. ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ ವರದಿಯನ್ನು ಮೂಲೆಗುಂಪು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ತಾವು ಒಂದು ಉಪ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತಿ ಸಾರಿ ಉಪಸಮಿತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುವುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ:- ಕ್ಯಾಬಿನೇಟ್ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ತಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ತಾವು ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದವರು. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ತಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಾ. ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ ವರದಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕಾಮ, ಫುಲ್‌ಸ್ಟಾಪ್ ಬಿಡದೆ ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಿ ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ತಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಏನಾಗುತ್ತವೆ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಚಿಂತನೆ ಆಗಲಿ. ಯಾರದೋ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಯಾವುದೋ ಭಾಷೆಯವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ನೀತಿಗೆ ತಾವು ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳು ಸಿಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳ ಬಾಡಿಗೆ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಅದು ಅಪಾರವಾದಂಥ ಬಾಡಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಬಾಡಿಗೆ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು 1967ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಸಹಾ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಲೂ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ಯೋಗದ ಮತ್ತು ಸಂಬಳವನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಚಿತ್ರ ಹಂಚಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು 10 ಪರಭಾಷೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪರಭಾಷೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಈ ಚಿತ್ರ ಹಂಚಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ:– ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಈ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಸಿನಿಮಾ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಏನಾದರೂ ಕೂಗು ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ ? ಆ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದರೆ ವಾಂತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ತರಹ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದವರು ಏಕೆ ತೆಗೆಯಬಾರದು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಗು ಹಾಕಿ ಇಂಥಾ ಕಚಡಾ ಪಿಕ್ಚರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ, ನೋಡೋಣ. ನಾವೂ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮರ್ಯಾದೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ:– ಒಳ್ಳೆಯ ಕನ್ನಡ ಪಿಕ್ಚರ್‌ಗಳು ಬಂದರೆ ಇತರೆ ಭಾಷೆಯವರು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೀವನಚೈತ್ರ, ಉಯ್ಯಾಲೆ, ಗೆಜ್ಜೆಪೂಜೆ ಇಂಥಾ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಕ್ಚರ್ ತೆಗೆಯಬೇಕು.

ಛೇರ್ಮನ್:– ಈಗ ತಾವು ಈ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವು ತರಬೇಕು ಕಳಪೆಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಿಡಿ. ಸಮಯ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂತು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಮೋಟಮ್ಮನವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನವಿ ತಾವು ಇದ್ದರೋ ಇಲ್ಲವೋ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಎಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಇವತ್ತು ಕಳಪೆ ಚಿತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡು ಅರ್ಥ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಚಿತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು 'ರಾಮಾಚಾರಿ' ಎಂದು ಕೆಟ್ಟಚಿತ್ರ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತಮಿಳರವನೇ ನಟ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅವನ ಬಾಯಿಗೆ ತುರುಕುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಅಕ್ಷರ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸುಸ್ತು ಹೊಡೆದುಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಅಂಥಾ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಎರಡು ಅರ್ಥ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಟ್ಟ ಚಿತ್ರಗಳು, ಕೆಟ್ಟ ಸಂಗೀತ ಇವತ್ತು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ಚಿತ್ರಗಳು ಬರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಉತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳು ಬರಬೇಕು, ಉತ್ತಮ ಚಿತ್ರ, ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ಉತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬರಬೇಕಂತಲೇ 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಹೋರಾಟದಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತೆಂದಲ್ಲ, ಸಮಗ್ರವಾದ ಚಿಂತನೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ. ಆಗ ನಾವು ಎಂಥಾ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದ್ದೆವು. ಇವತ್ತು ಎಂಥಾ ಚಿತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಚಿಂತನೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಮಾತು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗ ಕೃಷ್ಣಾ, ಕಾವೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ನಿಲುವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿಯವರ ಸರಕಾರ ಬಂದ ನಂತರ ಕೃಷ್ಣಾ, ಕಾವೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವಂತೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಬಚಾವತ್ ತೀರ್ಪನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು

ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ? ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಒಂದು ಆಗಬೇಕು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅ. ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರು, ತಾರಾಸು – ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಬರೆದಂಥ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನೇ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಇವತ್ತು ಸಹಾ ಒಂದು ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ, ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆಯುತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇವತ್ತು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ. ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ, ಆದರ ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿಲುವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಮಾಡಿದ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮೊನ್ನೆ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಎತ್ತಲು ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮುಳುಗಿದವು. ಆದರೆ ಪಾಪ ಕುಲಪತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಉಳಿದರು. ಕನ್ನಡದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಎಂದು ಹೆಸರು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಏನೇನು ಶಕ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅದ್ಯಾವುದೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ? ಹೀಗೆ ಬರೀ ಹೆಸರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ? ಕನ್ನಡ ಭವನ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು, ಶಿವಮೂರ್ತಿಯವರು ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರು. ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಚಿತ್ರ ಗುದ್ದಲಿ, ಪಿಕಾಸು ಹಿಡಿಸಿ ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಹತ್ತಿರ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಈಗ ಎಲ್ಲಿದೆ ಕನ್ನಡ ಭಾವನೆ ? ಏನಾಯಿತು ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಚಿಂತನೆ ಏನು ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಚಿಂತನೆ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಶಾಸಕರ ಸಚಿವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಸ್ವಾಮಿ ? ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲ ವೇದ, ಆದರ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆಯಾಗಬೇಕು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವು ಇರಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳು ನಾಯಿ ಕೊಡೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅವರ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು, ಎಂದೂ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ಗತಿ ನಾಯಿಕೊಡೆಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಅವರನ್ನು ಮಮ್ಮೀ ಡ್ಯಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದ. ಅವರು ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗಲಿ, ಅವರ ತಾಯಿಗಳ ಹತ್ತಿರವೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕನ್ನಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ವಿಜಯನಗರದ ಗತಿ ಏನಾಯಿತು ? ಪ್ರತಿ ಸರಕಾರ ಬಂದಾಗ ಕೂಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮೂಗಿಗೆ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಸವರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ವಿಜಯನಗರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಯಿಜನ್ ವಗೈರೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ರೈಲ್ವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ? ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರು ಅವರ ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ,

ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮವರು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದು, ಇದು ಸರಿ ಹೋಗಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕೊಪ್ಪಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆದು ಹೋಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಪಿ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರು ಕನ್ನಡದ ಗಂಡು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನಾಡಿನ ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಕಾರು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾರು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವಾಗ ಇವರು ಕಾರು ಕೊಡುವುದು ? ಅವರ ಕಾರಿಗೆ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಹಾಕುವವರು ಯಾರು ? ಅದಕ್ಕೆ ಡ್ರೈವರ್ ಯಾರು ? ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ? ಅದಕ್ಕೆ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಹಾಕುವವರು ಯಾರು ? ಅದಕ್ಕೆ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು ? ಇದ್ಯಾವುದೂ ಬೇಡವೆ ? ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಂಗು ಲಗಾಮು ಯಾವುದೂ ಬೇಡವೆ ? ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಯೋಜನೆ ಬೇಡವೆ ? ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದೀರಾ ? ಅದೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೇ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸಮಗ್ರವಾದ ಕನ್ನಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳದಿದ್ದರೇ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾರಿ ಸುಮಾರು 180 ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯತಕ್ಕಂಥವರಿಗೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಂತೆ.

ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಬೇಡವೇ ? ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. 150-200 ಜನರ ದಂಡು. ಈಗ ಆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಒಂದು ಅಗೌರವವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹೋಗುವುದೇ ಪರಮ ಅನ್ಯಾಯ. ಇಂತಹ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯುವವರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಹಿನ್ನಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರದೂ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ನಿಜವಾಗಲೂ ಧೀಮಂತರು, ಶಕ್ತಿವಂತರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೋ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೋ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನಿಜವಾಗಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯ. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಸಾಹಿತಿಗಳ ಕೇಂದ್ರ. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಚೈತನ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾದ ಒಂದು ಮಂಡಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ರಚನೆ ಮಾಡಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ ಮನೆತನ, ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ತಂದವರು. ಧಾರವಾಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಮೈಸೂರು, ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಧೀಮಂತ ಕೊಡುಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕನ್ನಡದ ದೊಡ್ಡ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ದೊಡ್ಡ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮ್ಯೂಜಿಯಂ ತರಹ ದೊಡ್ಡದಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಿಕವಿ ಪಂಪನಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪುವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಗ್ರ ಚಿಂತನೆ ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಆ ಭವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಸಾಲಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ಕನ್ನಡ ಮಂತ್ರ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ಪೂಜೆಗೆ ಪಾವನದ ತುಳಸಿ. ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ನೀರುಪೊನಲ್ ನನಗೆ

ದೇವಗಂಗೆ. ಕನ್ನಡ ನೆಲದ ಕಲ್ಲೆನಗೆ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ, ಕನ್ನಡಂ ದೈವದುತ್ತಿ, ಕನ್ನಡದ ಶಬ್ದವೆನಗೆ ಓಂಕಾರ, ನೀ ಎನ್ನ ಕನ್ನಡದ ನುಡಿಯೇ ಗಾಯತ್ರಿಗದ್ಭುತ ಮಂತ್ರ ಎನ್ನುವುದೈ ವೆರತು ಕನ್ನಡದ ಸೇವೆಯೆನಗೆ, ಇದನ್ನು ಸಾಲಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆದಿಕವಿ ಪಂಪ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆರಂಕುಶಮಿಟ್ಟೊಡಂ ನೆನೆವುದೆನ್ನ ಮನಂಬನವಾಸಿ ದೇಶಮಂ – ಈ ಬನವಾಸಿ ದೇಶ ಏನಿದೆ ಇದು ರಾಜ್ಯನಲ್ಲ, ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ತುಂಗಭದ್ರೆಯವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಬೆಳೆದಿತ್ತು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ನೃಪತುಂಗ ಪಂಪನ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಚಾಗದ ಭೋಗದ ಅಕ್ಕರದ ಗೇಯದ ಗೊಟ್ಟಿಯಲಂಪಿನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಇಂಪುಗಳಿಗೆ ಆಗರವಾದ ಮಾನಿಸರೆ ಮಾನಿಸರ್ ಅಂಥವರಾಗಿ ಪುಟ್ಟಲುಂ ಪುಟ್ಟದಿರ್ದೊಡಂ ಕೋಗಿಲೆಯಾಗಿ ಮೇಣ್ ಮರಿದುಂಬಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವುದು ಈ ಮಣ್ಣಿನೊಳ್ ಬನವಾಸಿ ದೇಶದೊಳ್ – ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ಮರಿದುಂಬಿಯಾಗಿಯಾದರೂ ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಎಷ್ಟು ಛಂದದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ನವನು ಇಕ್ಕವಲೆ ನನ್ನಿಯನ್ನು ನುಡಿಯದಲೆ ಮನ್ನಣೆಯನೀಯದಿರ್ದ ಅರಸು ತಾ ಕುನ್ನಿಯಂ ಕಷ್ಟ ಸರ್ವಜ್ಞ – ಇವು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಎಂತೆಂಥ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

"ಯುಕ್ತಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಬಡ ಪರದೇಶಿ, ಶಕ್ತಿ ಚತುರತೆಯುಡುಗಿ ನೀನು ಸೋತಂದು, ಉತ್ಕ್ರಮಣದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ದೈವವನು ಹಿಡಿದನು, ಭಕ್ತಿ ರಕ್ತದ ಪರಿಗೆ" ಮಂಕುತಿಮ್ಮ ಎಂಥ ಒಂದು ಪರಮಪವಿತ್ರವಾದಂಥ ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಪರಮಪವಿತ್ರವಾದಂಥ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು "ಬಾರಿಸು ಕನ್ನಡ ಡಿಂಡಿಮವ ಓ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೃದಯಶಿವ" "ಸತ್ತಂತಿಹರನು ಬಡಿದೆಚ್ಚರಿಸು, ಕಚ್ಚಾಡುವರನು ಕೂಡಿಸಿ ಒಲಿಸು" ಇದು ಎಂಥ ಪವಿತ್ರವಾದಂಥದ್ದು. ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ ಅವರು "ಹಾರಲಿ ಏರಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಾವುಟ" ಎಂದು ನಾಡಿಗೆ ಎಂಥ ಒಂದು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದರು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. "ಹೊಸಚಿಗುರು ಹಳೆ ಬೇರು ಕೂಡಿರಲು ಮರಸೊಬಗು, ಹೊಸ ಯುಕ್ತಿ ಹಳೆತತ್ವದೊಡಗೂಡೆ ಧರ್ಮ, ಋಷಿವಾಕ್ಯದೊಡನೆ ವಿಜ್ಞಾನ, ಕಲೆ ಮೇಳವಿಸೆ, ಜಸವು ಜನಜೀವನಕೆ ಮಂಕುತಿಮ್ಮ". "ಬಿಳಲಿಲ್ಲ, ಬೇರಲ್ಲ, ಮುಂಡ ಕಾಂಡಗಳಲ್ಲ, ತಳಿರಲ್ಲ, ಮಲರಲ್ಲ, ಕಾಯಿ ಹಣ್ಣಲ್ಲ, ಎಲೆ ನೀನು, ವಿಶ್ವ ವೃಕ್ಷದೊಳು ಎಲೆ ಎಳಂದು ನೀಂ ತಿಳಿದವನು ನೆರವಾಗು ಮಂಕುತಿಮ್ಮ" ಒಂದೊಂದು ಮಾತೂ ಸಹ ಈವತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕನಕದಾಸರಾಗಲಿ, ಪುರಂದರದಾಸರಾಗಲಿ ಎಂಟು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದ ಬಸವೇಶ್ವರ, ಅಕ್ಕ, ಶರಣರು, ವೀರಶೈವರು, ಜೈನರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಉನ್ನತವಾದಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ನಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ತಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾಗಿ, ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕನ್ನಡದ ತೀವ್ರ ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿ, ಕನ್ನಡದ ಒಬ್ಬ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಂತಕರಾಗಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಚಿವರು):– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮದುವೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ನಾನು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕಂಡು ನೇರವಾಗಿ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಇರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಭಾಗಕ್ಕೆ, ನನ್ನ ಇಲಾಖೆ ಇರುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನೇರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ

ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಬಳಿಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಗೈರು ಹಾಜರಾಗಿದ್ದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ಆ ನೀತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನಡೆಗಿಲ್ಲ, ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ಗೈರುಹಾಜರಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು. ಅದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅವರು ಪತ್ರವನ್ನು ಓದತಕ್ಕಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಆದರೆ ಪತ್ರ ಬರೆದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮುಂದಿನ ವಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:– ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.– ನಮ್ಮ ಅನುಭವ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಿಸ್ಟೀಜ್‌ಗೆ ಕುಳಿತಿಲ್ಲ. I want to put the records straight. ನೀವು ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ರಿಕ್ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದಯಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಜಂಟಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಯಾದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. You should have conveyed your views and requested some of your colleagues. ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 41 ಜನ ಇದ್ದೀರಿ, ಯಾರೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಪತ್ರ ಓದುವ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. We believe you. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಿನ ವಾರ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ:– ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇವತ್ತು ತಮಗೆ ಏನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಇತ್ತು, ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಮದುವೆ ಕೆಲಸ ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನಾನು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಒಂದು.

ಎರಡನೆಯದು, ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಉತ್ತರ ರೆಡಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಇಷ್ಟ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರು ತಾವು ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಏನೂ ಬೇಜಾರು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಅಷ್ಟೇ ನಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಒಂದೇ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಇವತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರಗಳು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಚೇರ್ಮನ್:– ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದುವ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:- ಪತ್ರವನ್ನು ಓದುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಯವರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಛೇರ್ಮನ್:- ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ:- ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸಿ.ಎಲ್.ಪಿ. ಮೀಟಿಂಗ್ ಮುಗಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಇದ್ದೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂತಹ ಉತ್ತರವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಮುಹೂರ್ತದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಿನ್ನೆಯೇ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ (ಮುಂದುವರಿದುದು)

†ಪ್ರೊ: ಎಂ. ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ (ಧಾರವಾಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ):- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇದುವರೆಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ರೂಪಿಸಬೇಕು, ರೂಢಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಸುಂದರವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಪಂಪನಿಂದ ಕುವೆಂಪುವರೆಗೂ, ಆ ನಡುವೆ ಬಸವೇಶ್ವರನ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತು ಬಂತು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಗಳು ಸೋತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಗಳು ಈ ದೇಶದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿತೇ ಹೊರತು ಈ ದೇಶದ ದೇಹವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. All the cultural movements tried to change the mind of the society but not tne body of the society. When I say body I mean the economy of this Country. ಆ ಕಾರಣ ನಾನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ಯಾರಾ 17ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ತಪ್ಪನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಅನುಮಾನವಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ಪ್ರಕಟಣೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ನಾನು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಈ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು, ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ರುಜು ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ್ರೋಹಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇರುವಂತಹ ಮನುಷ್ಯ ಆಗಿ ಸಂವಿಧಾನ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಈ ಕೆಲಸ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ ಆ ತಪ್ಪಿನ ಜೊತೆಗೆ ತಾವು ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ಯಾರಾ 17 ಅನ್ನು ನಾನು ಓದುತ್ತೇನೆ. "ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವೂ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಉದಾರ ನೀತಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ..." ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೇನೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಎರಡು ಸಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, 'ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ, ಹಾಗೂ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವನ್ನು ನಾನೇ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ' ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮತ್ತು 'ನೀವು ಯಾವಾಗ ಇದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ, ತಿಳಿಸಿ, ನಾನೂ ಸಹ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೇಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವಾಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವಾದುದು. ಇಡೀ ದೇಶದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿರುವಂಥ ಒಂದು ವಿಚಾರವಾದ ಕಾರಣ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ, ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ತಾವಾಗಿಯೇ ಇಚ್ಛೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ತಾವು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದ ನಂತರ ಮಾತನಾಡಲೇ? ಅಥವಾ ಈಗಲೇ ಮುಂದುವರಿಸಲೇ? ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಛೇರ್ಮನ್:- ತಾವು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ:- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, 17ನೇ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು, ಏನೆಂದರೆ; 'ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಘೋಷಿಸಿರುವ ಉದಾರ ನೀತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಭೂತ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಅನುಕೂಲಕರ ವಾತಾವರಣದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಿನ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಸದಾ ಆಹ್ವಾನವಿದೆ. ಅನುಚಿತ ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ ಭೂಮಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಸಂಪರ್ಕ, ನೀರು ಇತ್ಯಾದಿ ಅವಶ್ಯಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಅವರು ಭರವಸೆಯಿಂದಿರಬಹುದು. ಇಷ್ಟಾದ ನಂತರ ಕೊನೆಯ ವಾಕ್ಯ ಏನೆಂದರೆ: 'ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಔದ್ಯಮೀಕರಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಸೃಜನೆಯ ಗತಿಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ವತಃ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ'. ಈ ಪ್ಯಾರಾದ ಮೊದಲನೇ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೂ ಕೊನೆಯ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಏಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಸುತ್ತ ಏನೇನು ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಸಹ ಆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಮುಂಚೆ ಅವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ, ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಅವರು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆಂದು, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅವಿವೇಕಿ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿದೆಯೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೂಡ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಅವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ವಿರೋಧಾಭಾಸ 17ನೇ

ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದ್ದೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ನಾನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಕರೆದಾಗ ನಾನು ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಏನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ ಎನ್ನುವುದರ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏನೆಂದರೆ;

"But regret that your Government's policies and programmes relating to Agriculture and Industry have not taken due note of the implications and consequences of the policy of liberalisation announced by the Government of India which has its links with the Dunkel Draft Text of the Uruguay Round of talks of the General Agreement of Tariffs and Trade."

ಇದು ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ತಿದ್ದುಪಡಿ. ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಒಂದೂ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, General Agreement on Tariffs and Trade ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಯಾವಾಗ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು ಎಂಬುದು. ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧ. ಆದಮೇಲೆ ಎರಡನೆ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವೋ ಅಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಹದಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿತ್ತು. ಆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂಥ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಮಾಡಿಕೊಂಡಂಥ ಎರಡನೆಯ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ಅದು ತಮಗೆ ನೆನಪು ಇರಬಹುದು. ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧವು ಆದಮೇಲೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಎರಡನೆ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಗೆದ್ದವೋ ಅವುಗಳ ಗುಲಾಮರಾಗಿ ಯಾವ್ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಇದ್ದವೋ ಅಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, Principle of self determination ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಆದರೂ ಈ General Agreement on Tariffs and Trade ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದದ್ದು ಹಳೆಯ ವಸಾಹತು ಶಾಹಿ ಕಳೆಗುಹೋದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ವಸಾಹತು ಶಾಹಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. to establish neo-colonial relations. ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ; ಈ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ. Trade and Tariff ಎಂದರೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು. ಇವರು ಈಗ ಹೊಸ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಏನು ಉರುಗ್ವೆ ಸುತ್ತಿನ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಈ ಮಾತುಕತೆಯ ಮೂಲಕ 2ನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳವರು ಗೆದ್ದರು ಅದನ್ನು ಈಗ 'ಜಿ. 7' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಈ 'ಜಿ. 7' ಎನ್ನತಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹಲವಾರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 'ಗ್ಯಾಟ್' ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉರುಗ್ವೆ ಸುತ್ತಿನ ಮಾತುಕತೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೇಮಕವಾದಂಥ Director General on General Agreement on Tariffs and Trade. ಆತನ ಹೆಸರು ಆರ್ಥರ್ ಡಂಕೆಲ್ ಎಂದು. ಅವನು ಒಂದು ಕರಡನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ನೀವುಗಳು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಅಥವಾ ಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಷರತ್ತನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ನೆಹರೂರವರ ಕಾಲದಿಂದ ಮಾಡಿದಂಥ ಪಾಪದ

ಪ್ರ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದ್ದೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ನಾನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಕರೆದಾಗ ನಾನು ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಏನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ ಎನ್ನುವುದರ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏನೆಂದರೆ;

"But regret that your Government's policies and programmes relating to Agriculture and Industry have not taken due note of the implications and consequences of the policy of liberalisation announced by the Government of India which has its links with the Dunkel Draft Text of the Uruguay Round of talks of the General Agreement of Tariffs and Trade."

ಇದು ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ತಿದ್ದುಪಡಿ. ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಒಂದೂ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, General Agreement on Tariffs and Trade ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಯಾವಾಗ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು ಎಂಬುದು. ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧ. ಆದಮೇಲೆ ಎರಡನೆ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವೋ ಅಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಹದಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿತ್ತು. ಆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂಥ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಮಾಡಿಕೊಂಡಂಥ ಎರಡನೆಯ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ಅದು ತಮಗೆ ನೆನಪು ಇರಬಹುದು. ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧವು ಆದಮೇಲೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಎರಡನೆ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಗೆದ್ದವೋ ಅವುಗಳ ಗುಲಾಮರಾಗಿ ಯಾವ್ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಇದ್ದವೋ ಅಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, Principle of self determination ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಆದರೂ ಈ General Agreement on Tariffs and Trade ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದದ್ದು ಹಳೆಯ ವಸಾಹತು ಶಾಹಿ ಕಳೆಗುಹೋದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ವಸಾಹತು ಶಾಹಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. to establish neo-colonial relations. ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ; ಈ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ. Trade and Tariff ಎಂದರೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು. ಇವರು ಈಗ ಹೊಸ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಏನು ಉರುಗ್ವೆ ಸುತ್ತಿನ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಈ ಮಾತುಕತೆಯ ಮೂಲಕ 2ನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳವರು ಗೆದ್ದರು ಅದನ್ನು ಈಗ 'ಜಿ. 7' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಈ 'ಜಿ. 7' ಎನ್ನತಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹಲವಾರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 'ಗ್ಯಾಟ್' ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉರುಗ್ವೆ ಸುತ್ತಿನ ಮಾತುಕತೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೇಮಕವಾದಂಥ Director General on General Agreement on Tariffs and Trade. ಆತನ ಹೆಸರು ಆರ್ಥರ್ ಡಂಕೆಲ್ ಎಂದು. ಅವನು ಒಂದು ಕರಡನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ನೀವುಗಳು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಅಥವಾ ಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಷರತ್ತನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ನೆಹರೂರವರ ಕಾಲದಿಂದ ಮಾಡಿದಂಥ ಪಾಪದ

ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ರಸಗೊಬ್ಬರದ ಮೇಲಿನ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೂ ಕೂಡ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ಈಗ ಅಖಿಲ ಭಾರತಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಅದು 1 ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ 50 ಪೈಸೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಏನು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಅದನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಏನು ಸಾಲ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. and they are going to remove the irrigation subsidy also. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟೇಬಲ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಡಂಕಲ್ ಪ್ರೊಪೋಸಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ರಿಮೂವಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಒತ್ತಡ ಬರುತ್ತಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕುತಂತ್ರ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೈತ 100 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟೇಬಲ್ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಮಗೆ ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಜಪಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈತ 100 ರೂಪಾಯಿನ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜಪಾನ್ ಸರ್ಕಾರ 72.50 ಪೈಸೆ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸೌತ್ ಕೊರಿಯಾ ಪ್ರತಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗೆ 60.67 ಪೈಸೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೊಲಂಬಿಯ ಪ್ರತಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗೆ 54.50 ಪೈಸೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಪ್ರತಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗೆ 37–00 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಚೈನಾ 34–17 ಪೈಸೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್, ಆಫ್ ಅಮೇರಿಕಾ ಪ್ರತಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗೆ 26–17 ಪೈಸೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಸೋವಿಯಟ್ ಯೂನಿಯನ್ 25–00 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್ 21–80 ಪೈಸೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ 10–33 ಪೈಸೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಗೊಬ್ಬರದ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೃಷಿಗೆ ರೈತರಿಗೆಲ್ಲ, ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ 2–33 ಪೈಸೆ. ನಾವು ಪೈಪೋಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಜಪಾನ್ ರೈತನ 72 ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ರೈತನ ವಿರುದ್ಧ. ಗೊಬ್ಬರದ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ 2–33 ಪೈಸೆ, ಜಪಾನ್‌ನವರಿಗೆ 72 ರೂಪಾಯಿ. ಗೊಬ್ಬರದ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ತೆಗೆದರೆ 50 ಪೈಸೆಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ತೆಗೆದರೆ '0'ಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಇದು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಇಚ್ಛೆ ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಒತ್ತಡ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Removal of domestic support to Indian Agriculture is linked with their desire for market access.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಮಾರ್ಕೆಟನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಅವರ ಅಂತಿಮ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಳಗಿನ ಸಬ್‌ಸಿಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತನ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು. ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಕೆಟನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹಾಕುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಶರತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, removal of all non–tariff measures in food trade, ನಾನ್ ಟ್ಯಾರೀಫ್ ಮೆಷರ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಕೋಟ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಎಷ್ಟು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಈಗ ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಂಟು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ನಾವೇನಾದರೂ ಡಂಕಲ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ರುಜು ಹಾಕಿದರೆ, Our Union Government will lose the power of fixing the quota of imports and also lose the power

of licensing imports and will be opening the doors of food market totally which they are trying to call as 'global food market'.

ನಾನ್ – ಟ್ಯಾರೀಫ್ ಮೆಷರ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಇದೇನೆ. ಈ ನಾನ್ ಟ್ಯಾರೀಫ್-ಮೆಷರ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದು ಈಕ್ವಲ್ ಟ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶ ನಮ್ಮ ಈ ಡಂಕಲ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಇದಾದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಡಂಕಲ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ರಿಮೂವಲ್ ಆಫ್ ನಾನ್‌ಟ್ಯಾರೀಫ್ ಮೆಷರ್ಸ್ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ರುಜು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೇನೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಇದೆ. 'commitment of minimum import of agricultural products'. ಇದು ಒಂದು ಡಂಕಲ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಒತ್ತಡ ನಮ್ಮಂಥ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ, ನಮ್ಮಂಥ ದೇಶದ ಮೇಲೆ. ಡಂಕಲ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಪ್ರಕಾರ, 1986ರಿಂದ 1989ರವರೆಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಆಹಾರವನ್ನು ಏನು ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದರ ಮೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ನಮಗೆ ಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ, ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನೀವು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು.

ಮೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಪರ್ಸೆಂಟಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಇದೆ.. It is a peculiar commitment on minimum import of food grains. ಎಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಕ್‌ಔಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದರೆ 70 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮುಕ್ತ ಆಹಾರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ We will have to compulsorily import 70 lakh tonnes of food grains, whether we need it or not.

ಈ ವರ್ಷ ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗೋಧಿ ತರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಆ 5 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗೋಧಿ ಬೇಕಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಂಜಾಬ್ ರೈತರು ಈ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. There is enough buffere stock for two years with the Government of India. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಈ ಗುಲಾಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ತನ್ನ ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ 5 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಇದರಿಂದ ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಒತ್ತಡ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈಗ ಆಹಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಎಂದು ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು 36 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಳಿಸಬೇಕು, ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇಳಿಸಬೇಕು. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ನೋಡಬೇಕು, ಈ ಗುಲಾಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ 36 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಇಳಿಸಿದೆಯೇ ಎಂದು. ಇಳಿಸಿರುತ್ತೆ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತು ಅಂಥ ಗುಲಾಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ನಾವು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದೆಲ್ಲದರ ಪರಿಣಾಮ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಅವರು ತೋರಿಕೆಗೆ ಅಮೆರಿಕಾದ, ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಮೆರಿಕಾದಿಂದ ನಮಗೆ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದ ರೈತನನ್ನು ಅವರು ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಜನ ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯ ಬಿಟ್ಟು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏನಾದರೂ ನಾವು ಒಪ್ಪಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ? When we lose the power of licencing

imports, when we lose the power of fixing the quota of imports, when we submit ourselves to this compulsory import commitment..

ದೇಶದ ಒಳಗಡೆ ಏನು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇದೆ ಆದರ ಮೇಲೆ ನೇರ ಪರಿಣಾಮ ಇದೆ.

ಛೇರ್ಮನ್:- ಇನ್ನೂ 20 ಜನ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ:- ಇದು ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇತ್ತು. ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಬೇಡ ಎಂದರೆ ಖಾಲಿ ಖುರ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಾತನಾಡಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ನೀವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ......

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಏಕಾಂತಯ್ಯ:- ಇದು ಬಹಳ ದುರಂತದ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ 225 ಜನ ಇರುವ ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 3-4 ಜನರಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಯಾವುದೇ ವೇಳೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡದೆ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ದೇಶದ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ವಿಧಾನಸಭೆ ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ಅರ್ಥ ಇದೆಯೆ ? ನಮ್ಮ ನಿಯಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿ ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡುವವರಿಗೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ 20 ಜನ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಯೆ ? ತಾವು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ಒಂದು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕೋ ಆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಯಾರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಇರುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಆದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರೇರಣೆ ಇದೆಯೇನೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಏನು ನಿಯಮಾವಳಿ ಇದೆಯೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೇ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡದೇ ಔಪಚಾರಿಕವಾದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಅದಕ್ಕೆ ದಯವಿಟ್ಟು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡು ದಿವಸವಾಗಲಿ. ಮಾನ್ಯ ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾತನಾಡುವಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲಿ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೋ, ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ, ಅದು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದ ಜನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದರೆ ಸೋಮವಾರವೂ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:- ಇದು ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಕೇವಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಒಂದು ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಕಾಟಾಚಾರದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಎಂದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠಾವಂತರಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಕುಳಿತಿದ್ದೇನೆ; ನನಗೂ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ

ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿಯವರ ವಿಚಾರ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕರಗುತ್ತಿದೆ. ನಾಳೆ ಎಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮ್ಯಾಚ್ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಒಂದು ಕಾರಣ ಏನೇ ಇರಲಿ ಅದು ಎರಡನೆಯ ಮಾತು. ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸದನ, ಸಮಾವೇಶ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ನಾಳೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮ್ಯಾಚ್ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ರಜ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಮತ್ತೆ ಶನಿವಾರ ಹಾಗೂ ಭಾನುವಾರ ರಜ. ಸೋಮವಾರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲವೇ ಮಂಗಳವಾರ ಉತ್ತರ. ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಏನು ಕೇಳಿ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ? ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು ಏನು ಕೇಳಿ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕಾಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಾವು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಂದು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಛೇರ್ಮನ್:- ಇಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಉಂಟು ಆಗ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:- ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಇವತ್ತು ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ನಾವೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಏಕಾಂತಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಷಯಕ್ಕಿಂತ ಸಮಯ ಅಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಷಯಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ನಾವೂ ಬೇರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಂತೂ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಇದ್ದ ಎಲ್ಲ ಸಮಯವನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರೇ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಬೇಕು ? ಇದು ಒಂದು ಅಪರೂಪವಾದ ಅವಕಾಶ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಏನೂ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದಾಗ, ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯವೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿಯವರಂತಹವರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು....

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ:- ನೀವು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ:- ರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರೇ, ಸಮಯ ಏನಾದರೂ ವ್ಯರ್ಥ ಆಗಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಆಗಿರಬಹುದೇ ವಿನಹ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಖಂಡಿತಾ ಆಗಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಈ ಸಾರಿಯಂತೂ ಒಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ.

5.40 ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ತಾವು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ಸಮಯ ಹೋಗುವುದು ಎಲ್ಲಿ ಬಂತು ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡದಿರಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಅವರು ನಾವು ಯಾರೂ

ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಕಂಬ ಉರುಳುತ್ತಾ ಇವೆ. ಯಾವ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಸಮಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ, ಸರಿಯಾಗಿ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಮಯ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ:- ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವಂತಹ ಸಮಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕು. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುವ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಮಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ನೀವು ಕಾಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ನಿನ್ನೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದರು, ಇವತ್ತು ಸಂಜೆಯ ತನಕ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:- ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೋಪ ? ನಾನಂತೂ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಿದೆ ಅಂದರೆ, 185 ಜನ ನಿಮ್ಮವರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ? ನಿಮ್ಮವರು ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ. ಇವರು 8–10 ಜನ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅತ್ತೆಮನೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಬರಬಹುದು, ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಬಹುದು.

ಛೇರ್ಮನ್:- ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರೊಫೆಸರ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ:- 180 ಜನಕ್ಕೆ 21 ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಛೇರ್ಮನ್:- ಪ್ರೊಫೆಸರ್‌ರವರು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಮಾನ್ಯ ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ:- ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾತು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾದುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಇದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು. (ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು) ಇದರಲ್ಲಿ ನಂಬರ್ ನಿಮಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು 4736866. This is the patent number of this Rat. ಪೇಟೇಂಟಿಂಗ್ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Provisions for Patenting suggested in the Dunkel Draft Text. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೋಮವಾರ ಬರಬಹುದು. ನಾನು ತಮಾಷೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆವೊಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಮಾತು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನಿದೆ ? ಮತ್ತೆ ನನಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:- ಡೆಟ್‌ಟ್ರ್ಯಾಪ್‌ಗೆ ಹೋಗುವ ಕಾಲ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ.

Prof. M. D. NANJUNDA SWAMY:- You are right. ಅಂತಹ ಡೆಟ್‌ಟ್ರಾಪ್ ಎಲ್ಲಿ ಬಂತು ? You will lose your sovereignity and become slaves of United States

permanently. ಇದು ಅಂತಹ ವಿಷಯ. ನನಗೆ ನೀವು ಕಾಲ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಮಾತು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇನೆ. Otherwise I cannot discuss with free mind, definitely not. I have not spoken to my satisfaction today.

ಛೇರ್ಮನ್:– ಈಗ 45 ನಿಮಿಷಗಳಾಯಿತು, ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಪ್ರೊ:– ಎಂ. ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ:– ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಆದರೆ ಆಯಿತು. ನನಗೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸಿ, ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸಿ ಅಂದರೆ ಅದು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಅಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಈ ಆಹಾರ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತರುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ? We will be losing all the flexibility; we have now in the agriculture sector. ಫ್ಲೆಕ್ಸಿಬಲಿಟಿ ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಆಹಾರದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಬಂದಾಗ ಯಾವ್ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು ಯಾವ್ಯಾವ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ನಾವು ರೂಪಿಸಬೇಕು, ಯಾವ್ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಈ ಒಂದು ಫ್ಲೆಕ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಈಗ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. American agriculture is subsidised heavily. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಮೇರಿಕ ಮತ್ತೊಂದು ಕುತಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. American grain traders are being subsidised heavily. ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮಗೆ ನೆನಪು ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸಂಘದ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದರು. ಆ ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ it is the 6th biggest grain trader in the whole world and it is the biggest beneficiary of subsidies from the American Government. ನಾವು ಈ ಆಹಾರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆಗೆದರೆ these multinational Corporation are capable of selling sunflower oil at the rate of Rs. 20/– per kg. ಅವರು 20 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸನ್‌ಫ್ಲವರ್ ಸೀಡ್ ಆಯಿಲನ್ನು ತಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. Sunflower oil is heavily subsidised; it is in surplus. ತಮಗೆ ನೆನಪಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 70ರ ದಶಕದವರೆಗೆ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟು ಬೆಳೆದು ವಿಶ್ವದ ಆಹಾರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬೆಲೆಗಳು ಕುಸಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಏನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಸಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಮತ್ತು ಗಿಣ್ಣು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. Mountains of butter and cheese were poisoned with copper sulphate. ಇದು 1970ನೇ ಇಸವಿವರೆಗೆ ಆಯಿತು. 70ರಿಂದ 90ರವರೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅವರು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಮೇರಿಕಾದ ರೈತನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ, ನಿನ್ನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಬೆಳೆಯಬೇಡ ಬೀಳು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರು. just to keep the international prices at a particular level.

ಈಗ ಅವರು ಮೂರನೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನನ್ನು ಏಕೆ

permanently. ಇದು ಅಂತಹ ವಿಷಯ. ನನಗೆ ನೀವು ಕಾಲ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಮಾತು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇನೆ. Otherwise I cannot discuss with free mind, definitely not. I have not spoken to my satisfaction today.

ಛೇರ್ಮನ್:- ಈಗ 45 ನಿಮಿಷಗಳಾಯಿತು, ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಪ್ರೊ:- ಎಂ. ಡಿ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ:- ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಆದರೆ ಆಯಿತು. ನನಗೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸಿ, ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸಿ ಅಂದರೆ ಅದು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಅಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಈ ಆಹಾರ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತರುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ? We will be losing all the flexibility; we have now in the agriculture sector. ಫ್ಲೆಕ್ಸಿಬಲಿಟಿ ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಆಹಾರದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಬಂದಾಗ ಯಾವ್ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು ಯಾವ್ಯಾವ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ನಾವು ರೂಪಿಸಬೇಕು, ಯಾವ್ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಈ ಒಂದು ಫ್ಲೆಕ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಈಗ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. American agriculture is subsidised heavily. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಮೇರಿಕ ಮತ್ತೊಂದು ಕುತಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. American grain traders are being subsidised heavily. ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮಗೆ ನೆನಪು ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸಂಘದ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದರು. ಆ ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ it is the 6th biggest grain trader in the whole world and it is the biggest beneficiary of subsidies from the American Government. ನಾವು ಈ ಆಹಾರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆಗೆದರೆ these multinational Corporation are capable of selling sunflower oil at the rate of Rs. 20/- per kg. ಅವರು 20 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸನ್‌ಫ್ಲವರ್ ಸೀಡ್ ಆಯಿಲನ್ನು ತಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. Sunflower oil is heavily subsidised; it is in surplus. ತಮಗೆ ನೆನಪಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 70ರ ದಶಕದವರೆಗೆ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟು ಬೆಳೆದು ವಿಶ್ವದ ಆಹಾರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬೆಲೆಗಳು ಕುಸಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಏನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಸಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಮತ್ತು ಗಿಣ್ಣು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. Mountains of butter and cheese were poisoned with copper sulphate. ಇದು 1970ನೇ ಇಸವಿವರೆಗೆ ಆಯಿತು. 70ರಿಂದ 90ರವರೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅವರು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಮೇರಿಕಾದ ರೈತನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ, ನಿನ್ನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಬೆಳೆಯಬೇಡ ಬೀಳು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರು. just to keep the international prices at a particular level.

ಈಗ ಅವರು ಮೂರನೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನನ್ನು ಏಕೆ

ಪೇಟೆಂಟ್ ಲಾನಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ಒತ್ತಡ. ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಜೀವಾಣುಗಳನ್ನು ಪೇಟೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ಅಂಗವಾಗಿಯೇ ನಾನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಆ ಇಲಿ ಪೇಟೆಂಟ್ ಆಗಿರುವುದು. ನಾವೇನಾದರೂ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಪೇಟೆಂಟಿಂಗ್ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೆ ಎಂದರೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಡಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರು; Bio–fertilisers and bio–pesticides ಎಂದು. ನಮ್ಮ ತಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲದಂಥ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ಬರುತ್ತೇವೆ, because they are out to patent even microbes. ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಗಳನ್ನೂ ಪೇಟೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ಒತ್ತಡವನ್ನು ಈ ಡಂಕಲ್ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಮೂಲಕ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಬಯೋ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಯೋ ಪೆಸ್ಟಿಸೈಡ್ಸ್ means ನಮ್ಮ ತಾತಂದಿರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲ್ಲ, ಒಂದು ಹುಳುವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಹುಳ ತಿಂದು ನಾವು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವಲ್ಲ, i.e., bio – pesticides. ಆ ಕೀಟಗಳನ್ನೂ ಪೇಟೆಂಟ್ ಮಾಡುವಂಥ ಅವಕಾಶ ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯನ್ ಪೇಟೆಂಟ್ ಲಾದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಒತ್ತಡ ಡಂಕಲ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ರುಜು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಪೇಟೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ, ಜೀನ್ಸ್‌ಗೆ ಪೇಟೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ, ಸೀಡ್ಸ್‌ಗೆ ಪೇಟೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದು. ಪೇಟೆಂಟಿಂಗ್ ಸೀಡ್ಸ್. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದ್ದುದು.

ಏಕೆಂದರೆ, ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಅಮೇರಿಕಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. Even most of the officials working in GATT were also in the service of Cargill.

ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಗ್ಯಾಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. Their loyal is to this multinational corporation.

ಅವರು ಬರೆದ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. One who controls the seeds, controls the farmers, and one who controls the trade in foodgrains, controls the nation.

ಈ ಎರಡನೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು. ಡಂಕಲ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಒಟ್ಟು ಸಾರಾಂಶ ಇಷ್ಟೇ. Controlling the seeds and controlling the farmers, and controlling the trade in foodgrains and controlling the country. ಎರಡೇ ಇದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, On one hand we will be losing all traditional seeds and on the other, we become dependent on these patented seeds.

ಪೇಟೆಂಟ್ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಬೀಜ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಒಂದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬೀಜ ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಆ ರೈತರು ಮತ್ತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದು ಅಪರಾಧ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನ ಪೇಟೆಂಟ್ ಹಕ್ಕು ಎಲ್ಲಾ ಜನರೇಶನ್‌ಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ಅವನು ಮತ್ತೆ ಪೇಟೆಂಟೆಡ್ ಸೀಡ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. If this continues over a period of three or four years we will be dependent on

this patented seeds only. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಾವು ಕೇಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡದಾದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಹೇಳಿದೆವು ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನಿನ್ನ ಬೀಜ ಹಾಕಿದ್ದೀಯಾ ಇಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಬೀಜ ಹಾಕಿದ್ದೀಯಾ ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಬೀಜ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಮೆಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬದಲು ಮೆಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಏನೊಂದು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದುದು. The burden of proof is reversed.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರು ನೂರಕ್ಕೆ 76 ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ 76 ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ, ಬೇರೆ ಒಂದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್. ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾನಲ್ಲಿ ಬರ್ಡನ್ ಆಫ್ ಪ್ರೂಫ್ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಮೇಲೆ ಇದೆ, ಆರೋಪಿ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ. The burden of proof is reverse in the Dunkel proposals wherein the multinational corporation has to just file a complaint against the farmer and the farmer has to prove that he is innocent. Anglo–Saxon jurisprundenceಗೆ French jurisprudenceನ hybridisation. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ Anglo – Saxon jurisprudance ಇರುವುದು, where the accused is innocent till he is proved guilty, but in the French jurisprudence, the accussed is guilty till he proves himself innocent.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ರೈತರನ್ನು ಇಂತಹ ಒಂದು ಬರ್ಡನ್ ಆಫ್ ಪ್ರೂಫ್‌ನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಒಳಗೆ ತರುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಈ ಡಂಕಲ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಡಂಕಲ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ರುಜು ಹಾಕಿದರೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಏನೋ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಆಗಿ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. it touches upon various subjects which are in the state list.

ಅದಕ್ಕೆ ಆವತ್ತು ನಾನು ನಿಮ್ಮದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೋ ಇಲ್ಲವೇ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ತರಹ ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. You are behaving as a municipality, not as a State Government because agriculture is still in the State list. ಸ್ಟೇಟ್ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದೂ ಡಂಕಲ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಕೃಷಿ ವಿಭಾಗ ನೇರವಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವಾಗಲೂ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿವೆ ಎಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೆಂದು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕರೆಯುವುದೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. They are all municipalities. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅಪಾಯ ಇದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಬೀಜ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಬಂದವರು ನಾವು. ಹೊಸ ಹೊಸ ತಳಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದವರು ನಾವೇ, ರೈತರು ಭತ್ತ ಏನೂ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ತಳಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಹುಲ್ಲಿನ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಹೈಬ್ರಿಡೈಸ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದು ಭಾರತದ ರೈತರು. Before that there was no paddy; there was no rice. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆಂದರೆ, ಬೀಜ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಬೀಜದ ಹೈಬ್ರಿಡೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಿದಂಥ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಭಾರತದ ರೈತರು. ಹುಲ್ಲಿನ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಸಂಕೀರ್ಣ ಮಾಡಿ, ಮೊದಲನೆಯ ಭತ್ತದ ಬೀಜ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದು ಭಾರತದ ರೈತರು. ಇದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ರೈತರು ಬೇರೆ

ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಮುಕ್ತ ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಏನು ಅವಕಾಶ ಇದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಪೇಟೆಂಟಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪೇಟೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರ ಸಂಶೋಧನೆ ಏನಿದೆ ಆ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು, ಏನೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಷರತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೇ ಪೇಟೆಂಟ್ ಎನ್ನುವುದು. There will be a big constraint on research and scientific knowledge which I have been calling as Capitalists censorship of knowledge.

ಇದು ಗ್ಯಾಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ, ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. Because our stand is that knowledge is not a property and knowledge cannot be patented. Knowledge is a product of societal relations and societal activity and knowledge is the property of society, and it should never be allowed to be patented.

ಆ ಕಾರಣ, ನಮ್ಮ ಒತ್ತಾಯ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕುತಂತ್ರ ಇದೆ. ಈ ಪೇಟೆಂಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, ಬಯೋ ಪೆಸ್ಟಿಸೈಡ್ಸ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಬಯೋ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೀಡ್ ಫ್ರೀಡಂ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಬೀಜ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಆ ಬೀಜ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಅವರು ನಮ್ಮಂಥ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೂ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶ ಉಂಟು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೆಲವರು ಅವಿವೇಕಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. Indian agriculture will get a boost because it can export to other countries and it will be greatly benefited ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಏನಾದರೂ ಆ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಬಂತು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ the American imperialists and those white imperialists have another provision in Dunkel proposals i.e., sanitary measures. ಅಂದರೆ ಏನು ? ನೀನು ಏನು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀಯ ಅದು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಏನೋ ಗೋಧಿ ಬೆಳೆದಿರಿ, ಶೇಂಗಾ ಬೆಳೆದಿರಿ ಅದನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೀರಿ. ಈ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಅವರು ನಿಮ್ಮದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಯಾವ ಮಟ್ಟದ ಗುಲಾಮಗಿರಿಗೆ ನಾವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಕಾರಣ ಕೇವಲ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನಾದರೂ ಈ ಡಂಕಲ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಇದ್ದೀರಿ, ಒಂದು ಪೈಸೆ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಬಿಟ್ಟು ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಹರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 4–5 ಕೋಟಿ ಜನ ಇದ್ದರೆ, ಆ 5 ಕೋಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ ಜನ ಈ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಾರರಂತೂ ಬಿಡಿ, ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಅರೆ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು. ಅವರೂ ಪೇಟೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಸಿಚ್ಯುವೇಶನ್ ಏನಾಗಬಹುದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಊಹೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಕೋಟಿ ಜನ ರೈತರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ಪೇಟೆಗೆ ಬಂದರೆ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬಹುದೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಊಹೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏನಿಲ್ಲ, ಅವರುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೇ ನುಗ್ಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಕೂಡ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನನಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಬಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ

ಮುಂಚೆ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಸಿಂಪೋಸಿಯಂನ್ನು ನಾನೇ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಬಜೆಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವೇನು ಇಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ? ನಾನು ಬರೀ ಕೃಷಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ನೀವೇನಾದರೂ ಲಿಬರಲ್ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದರು. 8ನೇ ತಾರೀಖು ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡೋಣ, ಬಿಡದಿ ಮತ್ತು ಸಾಸನೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಸಾಹತು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆಯಲ್ಲ ಅದನ್ನು ತಾವು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ, ಏನೂ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಲು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಡಂಕೆಲ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಉದಾರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ ಏನಿದೆ, with 100% equity you are allowing multi–national companies to come into this country. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. They are not coming here as philanthropists at all. They are coming here as imperialists. They are coming here as colonialists. ಅವರು ಎಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಕಂಪ್ಯೂಟರೈಸ್ಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್. ಅವರು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ರಿಸೋರ್ಸ್‌ಸನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ರಫ್ತು ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥ ಸಿದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಫ್ತು ವ್ಯವಹಾರ ಇದೆಯೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರಿಂದ ಬಹಳ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮನ್‌ಮೋಹನ್ ಸಿಂಗ್‌ರವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. But what really happens is just this. ಅಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬರುವುದರಿಂದ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಏನಿದೆ ಅದು ಬಹಳ ವೇಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಉತ್ಪಾದಕರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಳಕೆದಾರರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. Definitely they will be manufacturing finished products which are fit for export only. So, we will not be participants either in production or consumption. But we will be just on–lookers and looting of all our natural resources by white imperialists. ಇದು ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತೂ ಕೂಡ ನಾನು ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇವರು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.

6.10 ಪಿ.ಎಂ.

ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡದೆ, ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಡಂಕಲ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಇದ್ದೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬಾರದು. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನನ್ನಂತಹ ಪ್ರಜೆಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ್ರೋಹಿಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೀರಿ, ಈ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಏನು ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಈ ದೇಶವನ್ನು ಖಾಯಂ ಗುಲಾಮಗಿರಿಗೆ ನೀವೆಲ್ಲ ತಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ, ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ರೋಹಿಗಳು ಎಂದು ನಾನು ಕರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣ ಇವತ್ತು ತಾವು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಿ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ

ವತಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು. ಇಂತಹ ಅವಿವೇಕಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು. ಇಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು. This should be discussed in all the State Legislatures before any decision is taken by the Union Government. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅಂದರೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೇಶದ ರೈತರು ಇಂತಹ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೊಡೆದು ಕಿತ್ತೆಸೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಛೇರ್ಮನ್:- ಇಲ್ಲಿ 25 ಹೆಸರುಗಳು ಉಂಟು ಇವತ್ತು ಈ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಬೇಗ ತಾವು ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಏಕಾಂತಯ್ಯ:- ಸೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರೆಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:- ಆ ತಪ್ಪು ನಮ್ಮದಲ್ಲ. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹೆಚ್. ಬನ್ನಿಕೋಡ್:- ಇನ್ನೂ 25 ಜನ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಇವತ್ತು ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಏನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನಂತರ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಗದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ತಾವು ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಛೇರ್ಮನ್:- ಇವತ್ತೇ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:- ನಾನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾ, ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ, ನನ್ನ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ:- ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಬಿಡ್ತು, ಆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾವು ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು ನಾವು ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಒಂದೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಸಮಯ ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಅದೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಸೆಕೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರೇ ಪುನಃ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಸಮಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ನಾವು ಕುಳಿತಿರಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸಮಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಗಂಟೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ?

ಛೇರ್ಮನ್:- ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖರ ಹೆಸರುಗಳು ಉಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತೇ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ:– ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯವರೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೋ ಆಪರೇಷನ್ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಹಕಾರ ಬರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ನಿಮಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ:– ನಿಮ್ಮ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪ್ರಪೋಸ್ ಮಾಡಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ಎಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ನೋಡಿ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಇಬ್ಬರು. ಮೂವ್ ಮಾಡಿದವರು, ಸೆಕೆಂಡ್ ಮಾಡಿದವರು ಅವರಿಬ್ಬರು ಎಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ತದನಂತರ ಉಳಿದವರು ಎಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನೋಡಬೇಕು.

ಛೇರ್ಮನ್:– ಮುಂದುವರಿಸಿ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ತಾವು ಹೇಳಿದರೆ ಸೋಮವಾರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸೋಮವಾರ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತೇನೆ.

ಛೇರ್ಮನ್:– ಈಗ ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ, ನಾನು ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ ಆರನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು, ಆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಮು ಗಲಭೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತು, ಅವರ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನಾಗರೀಕರು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ನಾಗರೀಕರು, ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯರು. ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸರಿಂದ ಏನು ಎಕ್ಸಸ್ ಆಯಿತು. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ:– ಮಂತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲ, ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಯವರಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ತಾವು ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಏಕಾಂತಯ್ಯ:– ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲ, ಪತ್ರಿಕೆಯವರೂ ಇಲ್ಲ, ಸದಸ್ಯರೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ, ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ಆಯಿತು, ಸೋಮವಾರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಬಿಡಿ.

ಛೇರ್ಮನ್:– ನೀವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ನಮ್ಮಪಕ್ಷದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ

ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಇದ್ದು ಕೇಳುವ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನ ಇದ್ದರೆ ತಾನೇ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ನಾವಂತೂ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ನೀವು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಕನ್ನಡಸಾಹಿತ್ಯ – ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಗ್ಗೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಲಿಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಜವಾಬನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಿಲುವೇನು ಎಂದು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಸೋಮವಾರ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ ಈಗ ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರು ಇಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಕೋರಂ ಇಲ್ಲದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಬಂದು, ಈ ಸಭೆಯನ್ನೇ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಛೇರ್ಮನ್:– ಇನ್ನು ಹತ್ತು–ಹದಿನೈದು ಜನರು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಏನೇನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವೆಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸವಿಸ್ತಾರವಾದಂಥ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದೆ.

ಅದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವಿರುದ್ಧ ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಆಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಆಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರ ಭಾಷಣ ಕೋಮುವಾರು ಪದ್ಧತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾವು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೆ ಆ ಪ್ರಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೋ ಬೇಡವೇ, ಆ ಪ್ರಚಾರ ಜನಸ್ತೋಮಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್:– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಅನಂತಕೃಷ್ಣರವರು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಗಾರರು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೋರಂ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ವಾತಾವರಣ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಎದುರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವದು ?

ಶ್ರೀ ಬಾಬಾಗೌಡ ರುದ್ರಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್:– ಹುಡುಗಾಟಿಕೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದ ಹಾಗೆ ಆಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್:– ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂತಹ ವಾತಾವರಣ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ.

ಛೇರ್ಮನ್:– ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿರುವಾಗ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಚೌಡರೆಡ್ಡಿ:– ಪತ್ರಿಕೆಯವರೂ ಇಲ್ಲ ಯಾರು ಇಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಹಾಕೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಇಬ್ಬರೆ ಇದ್ದರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಯಾವ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಇಡೀ ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿದೆ, ನಾನು ಇರುತ್ತೇನೆ. ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಮಾತನಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ನೀವು ಒಬ್ಬರೆ ಇದ್ದಾಗ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ:– ಮಾನ್ಯ ಅನಂತಕೃಷ್ಣರವರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪತ್ರಿಕಾವರದಿಗಾರರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಹಾರವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ಅವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಅಲ್ಲ. ಬೇರೆ ನಮ್ಮವರು ಎಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿ ಎಂದು ಜನ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ? ಇಲ್ಲ ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಸರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ? ತಾವು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್:– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸದಸ್ಯರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ತಾವು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಗಾರರು ಇಲ್ಲ, ಸದನದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲ, ಕೋರಂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರ ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡುವುದು. ತಾವು ಸದಸ್ಯರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಸೋಮವಾರ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಛೇರ್ಮನ್:– ಇವತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳೋಣ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ, ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಹಿರಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಏಕಾಂತಯ್ಯ:– 4 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು, 4 ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇದ್ದು, ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ನನಗೇನೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಜನಸ್ತೋಮಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವವರು ಯಾರು? ನಮ್ಮ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಆಗಿಹೋಯಿತೇ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್:– ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು. ತಾವು ಬೆಲ್ ಹಾಕಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿದರೆ ಈಗ ಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು

ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ತರದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಅಂದರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ನಾನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ದಿನಗಟ್ಟಲೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕೊನೇ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾವ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ?

ಛೇರ್ಮನ್:– ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳೋಣ. ಇಲ್ಲಿ ಕೋರಂ ಇಲ್ಲ, ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಗಾರರು ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನೂ 10–15 ಜನ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. Delayed justice is denied justice. ಹಾಗೆ ನಮಗೆ ಡಿಲೈಡ್ ಆಪರ್‌ಚ್ಯುನಿಟಿ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಡಿಲೈಡ್ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ನೀವು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು 3–4 ದಿವಸ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಜಗಳ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ನಮಗೆ ಈಗ ಮಾತನಾಡುವ ಅಂದರೆ ಏನು ಮಾತನಾಡುವುದು ಯಾರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ನಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ನಾವು ಎಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದು ನೀವೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ? ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಅನ್ನು ಏನಾದರೂ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಇಲ್ಲಿ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಏನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾಳೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನಂತಕೃಷ್ಣರವರು ಈ ತರಹ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರು ಈ ತರಹ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ನಾವು ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮತದಾರರು ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. We have to serve a dual purpose. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತೊಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಯಾವ ತರಹ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಬಹಳಷ್ಟು ಸವಿಸ್ತಾರವಾದಂಥ, ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ, ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮದಿಂದ ಪ್ರೊ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿಯವರು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಅವರು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲದೆ, ನಾವು ಆರ್ಥಿಕ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದವರ್ಯಾರು ? ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು ?

ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಬೇಕಾಗಿದೆಯಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ, We are only attempting a change in the mind and not in the body. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಮೈಂಡ್‌ಅನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವಂತಿಲ್ಲ, ಶರೀರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಂತೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. That's why I am appealing to you. ನನಗೆ ಸೋಮವಾರ ದಿವಸವಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಛೇರ್ಮನ್:- ಸೋಮವಾರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡೋಣ ಈಗ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:- ನಾನು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಲಿ ? ನಾನು ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟೆ. ನಾನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದೆನೆಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಛೇರ್ಮನ್:- ತಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ, ಅಷ್ಟರವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನನಗೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ಒಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹಾರ್ನಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ:- ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ಈಗ ಬಂದು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದುವರೆವಿಗೂ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿ. I am honest, I am very earnest about it.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:- ನಾನು ಏನು ಮಾತನಾಡಲಿ ? ಏನು ದಾಖಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಏಕಾಂತಯ್ಯ:- ಈ ಹಿಂದೆ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ, ಆ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ – ಕಲಾಪಗಳು ನಡೆದಿದೆಯೆ ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ರೀತಿ ಕಟ್ಟು–ನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ವೇಳೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ್ದೀರಾ ? ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಇವೊತ್ತು ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವಂತೆ ಇವೊತ್ತೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ರೀತಿ ಅಂದರೆ, ಮೊದಲು ಇಂತಿಂಥ ಪಕ್ಷದವರು ಅಥವಾ ಇಂತಿಂಥ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇಂತಿಷ್ಟು ವೇಳೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಆರೂವರೆ ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ತಾವು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ 3–4 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪವನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಸದನದ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ವಯ ಇವೊತ್ತೇ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದಿನ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿ ನಡೆದಿದೆಯ ? ನಡೆದಿಲ್ಲವೆ ? ತಿಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:- ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯು ಮಾಡಿದಂಥ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆ ? ಅದನ್ನು ನಾವು ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿಲ್ಲವೆ ? ಅನಂತರ ಸದನದ

ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. Has it got a statutory compulsion? ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳವರಿಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆಯೆ ?

ಛೇರ್ಮನ್:– ಈಗ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೋರಂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ನಾಳೆ ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹಾರ್ನಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ:– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸದರಿ ವಿಷಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಇವೊತ್ತೇ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೋಮವಾರ ದಿವಸ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಹ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಚರ್ಚೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಸೋಮವಾರ ದಿವಸ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲ ಬಿಟ್ಟು 9 ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣ. You cannot have the cake and eat it also ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪುನಃ ಸೋಮವಾರ ಸದರಿ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಲು ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲವಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9 ಗಂಟೆಯಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ, 12 ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಕಾದ್ದರೆ ಕಲಾಪವನ್ನು ಸಾಯಂಕಾಲ 6 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಸಹ ನಡೆಸಬಹುದು.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಏಕಾಂತಯ್ಯನವರು ಇದ್ದೀರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅನುಭವಸ್ಥರಿದ್ದೀರಿ, ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕವರಿದ್ದೀರಿ, ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಏಕಾಂತಯ್ಯ:– ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರವು ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಭಾಗ ಮೊದಲ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕದನ್ನು ಸಂಜೆ 6–7 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರನಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೋಮವಾರ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರೋಣ ಮತ್ತೆ ಸತತವಾಗಿ ಸಂಜೆ 6 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಏಕಾಂತಯ್ಯ:– ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಕರಾರು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅನಂತಕೃಷ್ಣ:– 9ರಿಂದ 10 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಂತರ ನಿಮ್ಮ ಡಿಬೇಟನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣ.

ಛೇರ್ಮನ್:– ಹಾಗಾದರೆ ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ:– ಮೊದಲು ಶೂನ್ಯವೇಳೆ ಎಂಬುದೇ ಇರಲಿಲ್ಲ, ತಾವು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಶೂನ್ಯ ವೇಳೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಹಾರ್ನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ:– ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಬರತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಇದನ್ನು ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡಿಸಿಬಿಡೋಣ ? After taking the consensus of the House, definitely the Chair is empowered to take the decision. The Hon. Speaker is of the opinion that if the Members agree, we may give up the Question Hour also and take it up tomorrow at 9.00 A.M. However, it should not become a bad precedent.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಏಕಾಂತಯ್ಯ:– ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಬಿಡಬಾರದು, ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ, ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಕಾರಣವಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ:– ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9ಗಂಟೆಗೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬಹುದು. ಆ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು ಅನಂತರ 12 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿ, 12ಗಂಟೆಗೆಯ ನಂತರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಏನು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ಸಭೆಯನ್ನು 9 ಗಂಟೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು 9 ಗಂಟೆಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ:– ಬರುತ್ತಾರೆ, ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ:– ನೀವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9ಗಂಟೆಗಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೆ 7ಗಂಟೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ, ನಾವುಗಳು ಬರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಎದುರುಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಹಾರನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ:– ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆಯಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:– ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ:– ಸೋಮವಾರ ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರನ್ನು, ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ:– ಪುನಃ ಆಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ, ದಯಮಾಡಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಇದರ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟ, ನೀವು 9 ಗಂಟೆಗೆ ಎಂದರೆ ನಾವು 7 ಗಂಟೆಗೇ ಬರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ:– ಸಭೆಯನ್ನು ಸೋಮವಾರ 9–30ಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರೆಸಬಹುದು.

ಛೇರ್ಮನ್:- ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಸೋಮವಾರ ಅಂದರೆ 1-3-1993ರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9-30ಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗಿದೆ.

(ಸದನವು 6.35ಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಪುನಃ ದಿನಾಂಕ: ಒಂದನೇ ಮಾರ್ಚ್ ಮಾಹೆ 1993ರ ಸೋಮವಾರದಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9-30 ಘಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು).

(† ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.)